

FOAIA POPORULUI

PREȚUL ABONAMENTULUI:

Pe un an . . . . . 4 cor. 40 bani.
Pe o jumătate de an . . . . . 2 cor. 20 bani.
România, America și alte țări străine 11 cor. anual.
Abonamente se fac la „Tipografia Poporului”, Sibiu

Foaie politică

Apare în fiecare Duminică.

Telefon Nr. 146.

Adresa telegrafică: »Foaia Poporului«, Sibiu.

INSERATE:

să primesc la BIROUL ADMINISTRAȚIEI,
(Strada Măcelarilor Nr. 12.)
Un șir peis prima-dată 14 bani, a doua-ora
12 bani, a treia-ora 10 bani.

Criza din Turcia.*)

Întâmplările din Turcia, unde se pareă, că toți se pregătesc de o revoluție nouă, care se sguđuie din temelii imperiul turcesc slăbit cu totul, cuprinde niște învățături, pe cari nu le putem trece cu vederea.

În anul 1908, o parte mare a Turcilor, împreună cu fruntași de-ai naționalităților de-acolo, ajunseseră la convingerea, că absolutismul tiranic al sultanului Abdul-Hamid nu mai poate dura fără primejdierea împărăției. În taină se formase un partid mare, numit partidul Junilor-Turci, în care erau înscriși și o mulțime de creștini, dar și Jidani spanioli din Constantinopol și Salonic. Partidul acesta își pusese în gând să introducă și în Turcia regimul parlamentar (cu cameră și senat), pentru ca legile să fie votate de reprezentanții poporului și astfel să înceteze bunul plac al Sultanului, care făcea ce voia, fără să se simtă legat de vre-o lege.

Conducătorii turci ai acestui partid mai făgăduiau creștinilor, că limba și legea lor va fi respectată ca și cea turcească. Nu e mirare, că mai ales Albanezii, Arabii, Românii și chiar și Bulgarii au primit cu bucurie înființarea acestui partid și cu toții i-au dat sprijinul lor. Făgăduind și soldaților turci, că li se va reduce timpul de servit în armată (serviciul era de 6 ani și mai mult), partidul a câștigat și armata din Macedonia de partea sa, așa încât la izbucnirea revoltei se pareă că aproape întreg imperiul e de partea lui și Sultanul s'a văzut nevoit să dea Turciei o constituțiune, care a recunoscut egalitatea tuturor națiunilor în fața legilor**) și dreptul popoarelor din Turcia de a-și da singure legile, cari aveau să fie votate de cameră și senat.

Nu mult după aceea, Sultanul a încercat să introducă de nou absolutismul. Atunci a pornit armata turcească din Macedonia înspre Constantinopol și după o luptă îndârjită de mai multe zile capitala a fost cucerită de armata condusă de Jidani-Turci, Sultanul depus și dus într-o închisoare din Salonic.

Se pareă acum, că nimic nu se mai împotrivesc unei desvoltări pașnice launtrice. Părerea s'a dovedit greșită.

Conducătorii partidului june-turc au crezut dela început de bine să-și ia de pildă la reformarea Turciei țara noastră, Ungaria. Aceasta o făceau parte din cauza înrudirii dintre Turci și Maghiari, parte pentru că și Ungaria e locuită de mai multe

naționalități, cari sunt în majoritate față de Maghiari, precum în Turcia Arabii, Albanezii, Bulgarii, Sârbii, Românii, Armenii, Grecii ș. a. sunt în majoritate față de Turci. Și în loc, ca pilda Ungariei, unde un număr mai mic de oameni au ajuns să stăpânească cu ajutorul celor mai mari fărâdelegi preste popoarele, cari susțin cu sudoarea și cu sângele lor patria, să-i facă pe Junii-Turci să introducă dreptatea față de toți fiii patriei, ei au făcut contrarul. E cunoscută convorbirea, pe care a avut-o baronul Nopcea, unul din cei mai buni cunosători ai Albaniei, cu Mahmud-Şevchet-Paşa, care zicea, că față de naționalități, Junii-Turci vor să se poarte ca și guvernele ungurești cu Românii, pe cari i-ar fi maghiarizat (?).

Urmările rele ale acestor idei greșite s'au văzut în curând. Precum la noi naționalitățile, îndeosebi Românii, n'au vrut să recunoască supremația unei singure naționalități asupra celorlalte și au început cel mai crâncen războiu — dar cu mijloace pașnice — împotriva asupritorilor, tot așa s'a întâmplat și în Turcia, numai că acolo au luat armele în mâni. Cei dintâi, cari s'au răscolit, au fost Albanezii. Aceștia sunt de trei ani aproape într'o neîntreruptă revoluție. Junii-Turci au trimis împotriva lor trupe numeroase, cari le-au ars satele și au omorât mulți dintre ei, dar și dintre Turci au căzut cel puțin tot câte doi de fiecare Albanez. Văzând, că nu-i pot birui, le-au făgăduit anul trecut recunoașterea dreptelor lor cereri, îndeosebi respectarea limbii și obiceiurilor albaneze și numirea de funcționari în administrație și la judecătoria numai dintre Albanezi. Intocmai ca la noi în Ungaria, unde chiar și Tisza făgăduiește dreptate Românilor, ca apoi să-și bată joc și mai rău de noi. Făgăduelile nu le-au ținut Junii-Turci și anul acesta Albanezii s'au răscolit de nou. De data aceasta s'a trimis armată și mai numeroasă contra lor, dar și împotrivirea Albanezilor a fost mai mare. Turcii au fost bătuti, Albanezii au cuprins mai multe orașe, au alungat pe slujbașii venetici dintre ei și au amenințat cu ruperea de Turcia.

Primejdia cea mare a deschis în sfârșit ochii Turcilor mai cumiți. Junii-Turci se făcuseră nesuferiți chiar și la o parte mare a poporului turcesc. Puterea mare, la care au ajuns, îi îmbătase cu totul, așa că eră vai de ceice cutezau să se împotrivesc. Fruntași turci din opoziție fuseseră omorâți, mulți trebuiră să fugă afară din țară, dacă voiau să-și scape viața. Cei din opoziție mai erau amărâți și din cauza, că Junii-Turci aduseseră o mulțime de străini, cari să-i ajute la introducerea reformelor. Dar alegerile din urmă, făcute bineînțeleș

după modelul alegerilor din Ungaria, le-au pus vârf la toate. Cu amenințări, bani, crime chiar — ca la noi! — alegătorii au fost siliți să voteze pentru candidații partidului june-turc. În modul acesta își înghebase în camera turcească o majoritate întocmai ca și guvernul din Pesta în camera (dieta) ungurească.

Toate merg însă până la o vreme. Semnalul nemulțumirii îl daseră, după cum am arătat, Albanezii. Lor le-a urmat în curând un număr tot mai mare de ofițeri, cari sătui de regimul unguresc-june-turc s'au retras întovărășiți de o mulțime de soldați în munți, de unde amenințau guvernul. Mulți dintre acești fugari se întovărășiră cu Albanezii răsculați. Din afară amenințați de Italieni și de Puterile europene, cari stau gata să facă ele rândueală, înlăuntru o răsvrătire generală — iată ce a silit pe Sultanul de-acum și pe Turcii cu dragoste de țara lor să isprăvească odată cu partidul june-turc. Guvernul june-turc a trebuit să demisioneze (să se mulțumească) și în locul lui s'a format altul compus din oameni gata să lucreze pentru binele țării, nu pentru al unui partid. Iar când camera a vrut să pună piedeci acestei munci într'adevăr patriotice, a fost disolvată, hotărându-se să se facă, la toamnă, alegeri nouă, cari să fie într'adevăr libere.

Guvernul cel nou își dă, până acum, seamă de primejdia cea mare, care amenință existența statului turcesc din cauza fărâdelegilor din trecut. El caută acum să dea Albanezilor libertățile cerute. De se va ține de hotărârea egalei îndreptățiri pentru toate naționalitățile, Turcia va trăi. De nu, va grăbi ciasul peirii acestui stat.

Căci așa a fost totdeauna: națiunea ajunsă sub asuprire, dacă luptă cu tărie trebuie să biruească și să-și câștige de nou libertatea. Iar statele, în cari domnește nedreptatea, trebuie să peară.

Pământul românesc și Sașii. Am fost dat și noi știrea despre datele statistice publicate cu multă văicăreală de o porodiță grofească, Bethlen, cu privire la reîntoarcerea pământului românesc în mâni românești. E vorba de vre-o 166 mii de jugăre, 96 de mii arătură și livezi, 70 mii pădure, în valoare de vre-o 90 milioane coroane. Că se vaită Bethlen, treaba lui. Dar „șornalistul” voiajor al Sașilor, cel care s'a năimit la Jidani dela gazeta „Neue Freie Presse” din Viena, n'a putut să lase prilejul, ca să se târască de nou în fața haitei jidano-maghiare, căreia îi dă în două numere din gazeta zilnică a partidului săsesc tot felul de sfaturi, cum să împedece înaintarea noastră economică.

*) Partea a doua din articolul „Creditul nostru” armeză în numărul viitor.

**) Cam ca și legea mineinoasă de naționalități dela noi.

Dar va veni și vremea sămădașului, când *popoarăle* din Ungaria vor ajunge stăpâne, nu aristocrația parazită, la care le place Sașilor să se socotească, cu toate că și ei miroasă a grajd și argăseală, ca orice alt om muncitor din Transilvania și Ungaria.

Pentruce rămân mulți Români fără știință de carte? Intre sutele de școale închise în urma legii lui Apponyi, protivnice luminării poporului, a fost și cea din *Nadășul-unguresc* de lângă Cluj. Ungurii romano-catolici din sat și-au păstrat însă școala și cum Români de-acolo vedeau paguba izvorită din lipsa de învățătură, și-au dat copiii la școala unghurească. Aceasta are însă numai doi învățători, iar copii de școală sunt în sat trei sute. Atunci senatul școlar a hotărât să nu mai primească nici un copil de Român în școală, ca să aibă loc cei de Ungur.

Dupăcum am arătat de nenumărate ori, copilul român nu câștigă nimic la școala străină, dimpotrivă, își otrăvește numai sufletul. De aceea oricât de mică ar fi comunitatea românească, ea trebuie să-și susțină școala românească. De sărăcie nu se poate plânge nimeni, când e vorba de școală. Am dat pilde frumoase de sate mici, cari și-au făcut școală frumoasă și-și plătesc și învățătorul lor național. Dar unde n'a pătruns încă priceperea pentru cultura națională, nu e mirare, că astfel de oameni sunt socotiți mereu ca robi ai străinului.

Românii și Croații. În gazeta „Union“ a apărut un articol scris de un Croat, care cere unirea Românilor cu Croații în lupta comună contra asupritorilor dela Pesta.

Lupta națională a Șvabilor. O nouă pildă, din care se vede, că biserica catolică din Ungaria s'a pus în slujba barbară, necreștinească a maghiarizării, avem din Paks (Ungaria), unde din zece mii de catolici, nouă mii sunt Germani, ceilalți Maghiari (funcționari) și mai ales renegați. Germanii catolici au făcut greșala cea mare să lase în biserica lor catolică *germană* să se facă din când în când și slujbă în limba maghiară. Dar veneticii s'au purtat ca ari-

ciul intrat în gaura sobolului: au lucrat la episcopul catolic Zichy din Cinci-biserici (Pecs) ca să oprească slujba în limba germană și acest păstor cu fire de lup s'a grăbit să le facă pe voie. Când a citit preotul în biserică porunca episcopului necreștin, toți credincioșii au părăsit biserica. Acum se sfătuesc să se facă luterani și să-și întemeieze o biserică germană-luterană.

O moaie. Guvernul se vede, că tot are teamă de ceea ce va face opoziția la toamnă. Adevărat, că mereu se laudă, că nu-i pasă de ea, în schimb însă dă de veste în gazeta „Politische Correspondenz“ din Viena, că nu e în contra unei păci cinșite, care să facă cu puțință lucrarea regulată a dietei. Dar opoziția să nu ceară schimbarea legilor odată votate, nici îndepărtarea lui Lukács și a lui Tisza din fruntea trebilor. Partidul lui Kossuth, totdeauna mai slab, se cam apropie de dorințele guvernului. Al lui Justh însă nu vrea să știe de pace — până acum.

Iuda! În cercul Marghitei (comit. Bihorului) a devenit vacant locul unui deputat. Fiind Români în minoritate (mai puțin), comitetul nostru național a cerut dela alegătorii români să nu se vândă, ci să rămână acasă în ziua alegerii. Cu toate acestea s'a găsit unul Vasile Tămaș, spre rușinea noastră preot, care împreună cu doi primari, tot Români de pănura lui, a plecat la Pesta să imbie pe un Jidano-Maghiar să candideze.

În Ardeal s'a găsit la alegerile din urmă, un singur preot, care și-a vândut sufletul necuratului. Dar acela a trebuit să plece din comună, căci oamenii scuipeau înaintea lui ca înaintea satanei. Numai așa (mai sunt și alte mijloace) ne putem scăpa de buruienile dintre noi.

Mișcarea Sârbilor. Sârbii radicali (din nenorocire Sârbii sunt împărțiți în mai multe partide) au ținut o conferință la Novisad (Ujvidék), unde s'au întrunit vreo 200 de reprezentanți din Bacska (între Tisa și Dunăre), comitatul Torontal și din alte părți. Conferința a hotărât, ca membri acestui partid să nu primească nici o slujbă după statutul cel nou, boicotându-l.

S'a mai hotărât să se țină și mai multe adunări populare, dacă fruntașii sârbi vor izbuti să unească toate partidele sârbești.

Din tainele războiului italo-turc. Fostul ministru de externe al Italiei, Capelli, a spus unui redactor dela o gazetă din Viena, că Italia a trebuit să se grăbească să cuprindă Tripolitania și să o declare provincie italiană, căci Turcia avea de gând să o dăruească Angliei și Franței. Angliei a și apucat să-i dea o parte mai mică de lângă Egipt.

Serbările Ligei culturale din București. În zilele de 26, 27, 28 și 29 August vor fi în Parcul Libertății (unde a fost expoziția din 1906 și serbările din anul trecut) serbări mari naționale aranjate de Liga culturală. Pe căile ferate va fi iară o reducere de 75 la sută. Din cele pățite anul trecut, când cu celelalte serbări, s'au scos niște învățături bune, așa că anul acesta aranjatorii se vor îngriji mai bine de oaspeți. Amănunte se vor da în numerele viitoare.

Legea cea nouă militară.

Despre legea cea nouă militară mai dăm pentru cetitorii noștri următoarele amănunte.

Fiindcă numărul soldaților se sporește în timp de pace cu 60 de mii, la recrutarea feciorii nu vor mai fi aleși pe sprânceană ca până acum, ci vor fi luați și de aceia, cari după legea cea veche nu erau apti (tauglich) pentru serviciul militar. Ministrul de războiu a împărțit pe feciori în patru clase, socotind în clasa întâiu pe cei mai buni, apoi în celelalte clase pe cei cu defecte (hibe) mai mici sau mai mari. De acum înainte pot fi recrutați și cei surzi de o ureche, cei scurți de vedere, cei cu un deget șapăn, cei cu talpa plină (cum sunt mulți Jidani), cei cu un picior sau cu o mână ceva mai scurtă. Se'nțelege, că aceștia vor fi recrutați numai când nu s'ar împlini numărul, având cei mai mulți să fie întrebuițați în cancelarii, apoi ca meseriași și lucrători. De serviciul militar sunt siguri că scapă numai surdo-muții, ciungii, orbii,

Gu paloșul.

33

Doare vitejască din vremea descălecatului Moldovei de Radu Rosetti.

(Urmas).

— Și ar fi oare cu puțință un asemenea lucru? strigă Ștefan. S'ar putea oare ca două ființi care se iubesc cum ne iubim să-și vadă zdrobită toată fericirea, toată viața, din pricină că, în urma unor vești amăgitoare, crezând că nu mai sunt, te ai legat cătră altul pe care nu-l iubeai? Dar oare care legătură este mai tare, cea către soțul tău, făcută când erai prada unei amăgiri și silită de împrejurări sau cea dintâiu, cătră mine, făcută după îndemnul inimii pe când nimic nu-ți silea voința și nici o amăgire nu-ți rătăcea mintea? Uitat-ai oare jurământul ce mi l-ai făcut acum patru ani, într'o noapte de primă-vară,

senină ca și asta, că vei fi a mea pentru viața întreagă și îți aduci numai aminte de acel ce ți s'a stors într'un ceas de amăgire?

— Maria întoarse spre dânsul fața-i acoperită de lacrimi și zise:

— Mi-am călcat jurământul cătră tine din pricina împrejurărilor cumplite ce-ți sunt cunoscute. Incredințată că nu mai trăești, m'am legat cătră altul și preoți de amândouă credințele au cerut binecuvântarea Dumnezeiască pentru această legătură. Ori cât de mari ar fi chinurile ce aș avea să le îndur de acum înainte, oricât de mare este iubirea ce o am către tine, voi păstră neatinsă credința jurată soțului meu.

— Dar de ce să jertfești fericirea întregii tale vieți, când chiar legea noastră nu oprește desfacerea unei căsătorii nenorocite. De acum înainte, nimic nu ne mai poate despărți!

— Ne despărtește pentru totdeauna faptul că sunt soția altuia. Albrecht pentru a mă scoate din robia Tătarilor și-o

jertfit averea întreagă: această jertfă o făcut-o atuncea când nici nu se gândea să mă iee de soție știind că sunt logodită cu altul, ci împins numai de prietenia ce o avut-o pentru tatăl meu și de mărinimea firei lui. Micile ocini ce le-o avut în Țara Nemțescă le-o vândut pentru a plăti prețul răscumpărării mele și puținul venit ce-l trage din slujbă l'o amanetat (zălogit) pe ani spre a întregi acea răscumpărare; pentru mine a rămas sărac la bătrânețe. Eu eram singură, fără de nici un sprijin pe lume, de la el numai auzit-am cuvinte de mângâiere și de nădejde! Mi-o cerut să-l ieu de soț numai după ce s'o incredințat, că nu am nici o rudă, nici un neam, la care aș putea să găsesc un adăpost. Și atuncea, departe de a întrebuița vre-un meșteșug pentru a mă ademeni, mi-o atras el singur băgarea de seamă asupra deosebirei de vârstă între noi, asupra sărăciei lui și asupra vieții singuratice ce m'așteptă aice. De voia mea mi-am legat soarta de dânsul, mulțumită să-i răsplătesc o

cei fără nas, nebulii, gheboști, — tot defecte, de cari Dumnezeu să scape pe toată lumea, căci mai bine să fie cineva sănătos și să servească cât de mult în armată, decât să fie schilăvit și să șadă după cuptor.

După serviciul de doi ani la infanterie (la cavalerie și la artileria de câmp cu cai trei ani), cei din Ungaria rămân până la etatea de 32 de ani în rezerva întâiu, până la 37 de ani în rezerva a doua și până la 42 de ani în rezerva a treia, putând fi chemați, în caz de trebuință, la deprinderile militare.

Ministrul de războiu crede, că anul acesta nu va fi trebuință să fie recrutați și ceice nu sunt totemai pe deplin apți pentru serviciul militar, căci vor fi destui de ceilalți.

Cei recrutați anul acesta se vor prezenta la trupă (vor rucului) la următoarele termene: Ceice servesc numai un an (așa numiții voluntari) la 10 Octomvrie, cei recrutați la marină, dacă sunt din cercurile de întregire (Ergänzungsbezirk) ale marinei la 25 Noemvrie, ceilalți recruți dela marină la 15 Octomvrie. Toți recruții dela infanterie, cavalerie, artilerie ș. a. se vor prezenta la 15 Octomvrie. Cei din rezerva de întregire vor fi chemați la primăvară.

Tot la 13 recrutați pentru armata împărătească trebuie să se recruteze trei pentru honvezi. Toți cei deprinși cu viața pe apă, așadară cei de pe malul mării și al râurilor mari (mai ales de pe lângă Dunăre, apoi Tisa și Murăș) vor fi recrutați pentru marină (la corăbiile de războiu).

Fiindcă anul acesta n'ar fi lipsă de învățători, toți învățătorii din Ungaria și Transilvania, cari vor ajunge anul acesta la recrutare și vor fi apți de serviciul militar, vor trebui să servească un an întreg ca voluntari.

Al treilea aieroplan al lui Vlaicu.

În numărul trecut am vestit, că Arădianii au hotărât începerea unei colecte de 30 de mii de coroane, cu cari aviatorul nostru, dl inginer Aurel Vlaicu să-și poată construi un al treilea aieroplan, cu mult mai bun decât cel dintâiu și al doilea.

Hotărârea aceasta s'a luat într'o confe-

rență ținută la 29 Iulie n. în cuprinsul următor:

1. Intelectualii (cărțurarii) români din Arad adunați în conferență la 29 Iulie n. 1912 hotărăsc începerea unei subscripții generale pentru construirea unui nou aieroplan, prin aviatorul român Aurel Vlaicu.

2. Se constată, că pentru scopul acesta trebuie o sumă de cel puțin 30 mii de coroane.

3. Pentru îndeplinirea acestei afaceri, conferența alege un comitet sub prezidiul dlui Sava Raicu, directorul băncii „Victoria“ din Arad, fiind membri d-nii Roman Ciorogariu, protosincol, Dr. St. C. Pop, deputat, Iuliu Herbai, I. Nemet, avocat și V. Goldiș, secretar consistorial, iar notar dl Aurel Călnicean și cassier dl V. Antonescu.

4. Acest comitet va dispune de banii adunați, va îngriji de întreținerea lor în scopul, pentru care s'au adunat.

4. Suma cea mai mică pentru subscripție se hotărăște cu 20 cor. Toate sumele hotărâte pentru acest scop se vor trimite la adresa „Victoria“, institut de credit și economii în Arad, unde vor fi administrate gratuit.

5. După terminarea colectei, numele tuturor contribuitorilor cu amintirea sumelor dăruite se vor trece într'o carte de aur, care se va așeza spre păstrare la muzeul Asociațiunii pentru literatura română și cultura poporului român ca veșnică dovadă despre vrednicia acestui popor.

După cum se vede, e vorba de-o colectă, care se va face printre oamenii mai bogați. Cu toții însă iubim prea mult pe fiul de țaran, pe aviatorul nostru Aurel Vlaicu, pentruca să lăsăm numai pe cei bogați să-și arete dragostea față de el. De aceea rugăm pe cetitorii nostri dela sate, ca în fiecare comună să se strângă dela cât mai mulți Români sume mai mici sau mai mari, după putere și dragoste, și îndată ce s'au împlinit douăzeci de coroane cel puțin să se trimită la banca „Victoria“ din Arad. Prin *fapte* să arătăm, că suntem mândri de aviatorul nostru iscoditor, de care n'are nici o altă nație din Transilvania și Ungaria.

Concursul

de

porturi naționale la Văleni-de-Munte.

Liga Culturală a aranjat și anul acesta un concurs de porturi naționale — al treilea până acum — la Vălenii-de-Munte (județul Prahova), unde se țin cursurile de vară de sub direcțiunea dlui N. Iorga.

La acest concurs au trimis porturi naționale preste 150 de persoane, între cari s'au împărțit mai multe premii, și anume trei de câte 50 lei (un premiu pentru un costum din Bucovina), două de câte 25 lei (unul l-a luat o Ardeleană d-na Maria Vlădoreanu din Feldioara), zece de câte 20 lei (unul l-a luat o Bucovineancă) și șase de câte zece lei. La darea premiilor s'au avut în vedere două lucruri: să fie un port curat românesc, nu schimonosit cu fleacuri dela oraș, cum au început să strice frumusețea portului național și pe la noi, apoi costumul să fie lucrat chiar de persoana, care-l poartă.

Înainte de concurs, dl N. Iorga a ținut o conferență foarte interesantă despre portul nostru național, despre istoria lui și înrudirea cu porturile altor națiuni. Conferența aceasta vom da-o și noi mai pe scurt într'unul din numerele viitoare.

La serbare au luat parte lume foarte multă venită din toate părțile țării. Dl Drăgănescu, mare comerciant din Galați, a dat 50 lei premii pentru țărance din Văleni.

Institut pentru orfanii nostri.

La timpul său am dat și noi știrea despre propunerea făcută de d-na Maria Baulescu, prezidenta Reuniunii femeilor române din Brașov, ca reuniunile noastre de femei să facă o uniune (să se unească cu toatele) și să lucreze pentru înființarea unui institut pentru orfanii nostri (orfeelinat).

Institutul acesta suntem datori să-l avem, odată fiindcă suntem creștini și legea creștinească ne poruncește să ne arătăm dragostea creștinească față de deapropapele

parte din binele ce mi-l făcuse. De atunci bunătatea și iubirea lui n'au slăbit cu nimic, singurul țel ce-l are în viață este de a mă vedea fericită, de a împlini orice dorință aș avea, de a-mi înveseli viața: el trăește numai pentru mine și prin mine. Din partea mea, fac tot ce-mi este cu putință pentru a-i mângăia bătrânețile și a-i dovedi că nu sunt nevrednică de jertfele ce le-o făcut. Și ai voi ca astăzi, uitând acele jertfe, uitând jurămintele făcute în fața altarului, să-i zdrobesc rămășița de viață, căci necredința sau părăsirea din parte-mi ar însemna moartea pentru el.

— Dar nu te gândești și la mine, răspunse Ștefan, nu ți-e milă de chinurile mele, vrei să mă osândești să le îndur o viață întreagă!

— Judēc durerea ta, după durerea mea, zise Maria, și mâna ei strânse ușor mâna lui Ștefan, dar ești tânăr și ai o viață întreagă pentru a mă uita și a-ți găsi fericirea în altă parte.

— Dar dacă nu te-am uitat până acu-

ma, când te credeam pierdută, cum gândești că te voi uita de acum înainte după ce te-am găsit și când știu că ești pe lume... Mai multă durere ai pentru un soț ce nu-l poți iubi, ce este de altă lege, de alt neam, decât pentru acel pe care ți-l aleşești odinioară ca să-ți fie tovarăș pe viață, care este de aceeași lege și de aceeași limbă cu tine, care te iubește și pe care zici singură că-l iubești?

— Cu vremea durerea ți s'ar fi alinat și stins, or s'ar fi aproape stins, dacă întâmplarea nu ne-ar fi adus iarăși față în față. Dar mi-aduci aminte că soțul meu este în adevăr străin, de altă lege, de altă limbă; deci am cătră neamul meu datorită sfântă, să nu-l fac de ocară, să nu-i dau prilej să se căiască că o luat o Româncă de soție și că i-o încredințat cinstea și fericirea lui. Nu trebuie să dorești ca eu să fac neamul nostru de rușine în fața străinului.

— Văd, zise Ștefan desnădăjduit, că te gândești la toți și la toate, numai la mine nu.

— Ba mă gândesc și la tine, răspunse Maria, mai mult decât te gândești tu singur. Mă gândesc că ești Cavaler, că porți piteni de aur, că pe pavăza ta se află săpate niște semne ce de veacuri au urmat numai calea cinstei și, astăzi, tu voești să momesti soția altui Cavaler a cărui pâne și sare a-i mâncat-o! Și, dacă te-aș ascultă, ai fi în primejdie să vezi, adunându-se la judecată Cavaleri din toată Creștinătatea pentru ca să te osândească la sfărmarea pavézii și a pitenilor de aur ca fiind un nevrednic și un viclean.

— Dar se poate oare numi momeală faptul de a lua înapoi bunul meu cel mai scump, ce-mi fusese răpit? Și apoi ce ne pasă nouă de judecata lumii, când lumea pentru noi se mărginește la tine și la mine. Ah, Mario, nu te gândi la mine, dar gândește-te la tine. De ce să-ți jertfești tinerețile în brațele unui bătrân pentru care poți avea cel mult recunoștință fiască? Nu ești sătulă, nu ești destul de amărâtă până acuma de cuvintele lui de iubire ce te lasă rece,

ocrotind mai întâiu pe orfani, — apoi fiindcă suntem Români, pentru cari e o rușine să ne lăsăm să ni se răpească copiii noștri orfani pentruca din ei să se facă barbari în institute străine. La noi atât Maghiarii, ajutați de *toată* averea statului, la care contribuim și noi, fără să folosim ceva, cât și micul popor al Sașilor își au orfelinatele lor. Numai noi, patru milioane de suflete, suntem și în privința aceasta în coadă. Aceasta e o rușine!

Ideia orfelinatului român a început să miște sufletele. O dovadă avem și în scrisoarea frumoasă adresată unei doamne de ale noastre de părintele Ioan Pop din Aurora III. (America). Iată ce zice părintele:

„Și aici, dar și acasă suntem tare rămași de alte neamuri, dar mai ales acasă nu s'a făcut un institut pentru ocrotirea orfanilor. Aici toate diecezele catolice și chiar toate bisericile își au orfelinatele lor, unde sunt ocrotiți și grijiți pruncii orfani, sunt crescuți pe la școli și se fac din ei oameni folositori aplicându-se la ce au chemare.

Un astfel de institut ar fi și o fortăreață a românismului. Eu din parte-mi, câtă vreme stau aici (în America) în tot anul bucuros contribuiesc cu cel puțin 100 de coroane. Iar poporul de aici sigur cu 10 coroane de familie. Dacă ideea s'ar putea întrupa mergând cândva acasă, voi afla o altă lume, mai bună, mai umană, mai plină de speranță într'un viitor tare al mult cercatului nostru neam”.

Iar dl Dr. Valer Moldovan face în „Gazeta Transilvaniei” un apel călduros către toate femeile române să se ocupe de ideia înființării orfelinatului național începând să colecteze bani pentru el.

Ce scriu alte gazete?

„Gazeta Transilvaniei” (Brașov) despre *comerțul românesc*.

Concurența cea mai mare o întâmpină Mărginenii din partea societății comerciale maghiare cu numele *Hangya*, care este sprijinită și cu bani și altminteri din partea statului. Cei mai de frunte oameni din finanțe și comerț, băncile cele mari ale statului, toți lucrează din toate puterile pentruca societatea aceasta să-și ajungă ținta (care e și nimicirea comerțului românesc).

Vre-o 28 de reuniuni de consum în-

ființate în sate românești sunt asociate la „Hangya”. Și e de mirat, că pecând reuniunile de consum maghiare aproape pretutindenea progresează și produc rezultate de tot favorabile, reuniunile de consum române sau produc spor prea neînsemnat, ca să nu zic dau înapoi, sau ajung în lichidare (încetează de-a mai lucra).

Cum azi mâne micile boltite din satele noastre vor trebui să dispară, neputându-se lua la întrecere cu reuniunile de consum conduse cu multă pricepere și cinste și ocrotite de marea Societate comercială-maghiară, avem datoria să ne îngrijim de sprijinirea neguțătorilor noștri deoparte, iar de alta să ferim pe Români de neguțătorii străini. De aceea să înființăm și noi în vre-o câteva orașe, după ținuturile locuite de Români, niște Reuniuni centrale de consum, de unde neguțătorii dela sate și chiar și din orașe să-și poată lua mai puțin și în condițiuni mai ușurătoare mărfurile, de cari au trebuință. Astfel de centre ar putea fi Orăștia, Alba-Iulia, Sibiuul, Turda, Blajul, Hațegul și alte localități potrivite.

Știri politice din străinătate

Războiul italo-turc. Trupele italiene au reușit să cucerească și cea din urmă oază întărită din apropierea mării, așa că acum sunt stăpâne pe tot malul mării și fâșia de pământ până în apropierea pustiului de nisip. Turcii și Arabii nu prea socotesc lucru mare cucerirea aceasta, căci zic, că sunt în stare să lupte încă zeci de ani împotriva Italianilor, cari nu vor putea pătrunde în lăuntrul Tripolitaniiei. Se vede însă, că nu e tocmai așa, căci săptămâna trecută au atacat întăriturile ocupate de Italiani la Zanzur, dar au fost respinși, rămânând vre-o 200 de Arabi pe câmpul de luptă.

Intr'aceea se vestește, că în taină s'au urmat tratative (consfătuiri) de pace între niște trimiși ai guvernului turc și ai celui italian. Tratativele au avut loc în orașul Zürich din Șvițera (Elveția). Ele au fost întrerupte, dar se vor începe încurând din nou, și anume la dorința guvernului turcesc. Dupăcum spun gazetele italiene, trimișii ar fi ajuns la o înțelegere cu privire la Tripolitania. Mai greu e să se înțeleagă în privința insulelor turcești din Marea-me-

diterană, ocupate de Italia. Aceasta vrea să le țină și pe acestea, dând Turciei numai una înapoi. Se crede însă, că Puterile europene nu se vor învoi să lase Italiei părți din Turcia europeană și asiatică, mai ales că ele n'ar căpăta nimic.

Turcia. În lăuntrul Turciei neînțelegerile cele mari nu au încetat încă. Partidul *june-turc* a încercat să răscoale armata împotriva guvernului, care l-a dobărât dela putere, dar n'a reușit. Partea cea mai mare a ofițerilor au răspuns la chemarea lui, că ei vor să respecte constituția împărăției și nu se amestecă în trebi politice. Așa se și cuvine. De altminteri înșiși Junii-Turci par a fi văzut, că nu mai pot ajunge la putere, căci încep să se liniștească.

În Tripolitania încă s'a aflat despre căderea Junilor-Turci. Un Arab a trimis la Constantinopole o telegramă, în care spune că în tabăra lor, unde se găsesc 200 soldați turci și 2800 Arabi, au aflat cu durere despre căderea partidului *june-turc*. Ca să afle amănunte, au trimis un subofițer, cu steag alb, în tabăra italiană, ca să afle știri amănunțite despre întâmplările din Turcia.

Tratativele cu *Albanezii* continuă în orașul Pristina din Albania. Albanezii s'au arătat foarte mulțumiți, când au aflat despre dizolvarea camerei turcești. Acum însă vin cu alte cereri, așa că împăciuirea lor întârzie mereu. De altminteri mai multe căpetenii albaneze au trimis o telegramă la Constantinopole anunțând, că ei sunt gata să lupte oricând până la ultima picătură de sânge contra dușmanilor din afară ai Turciei.

Pentru potolirea Albanezilor Malisori, cari sunt romano-catolici, s'a dus printre ei chiar arhiepiscopul catolic din Scodra.

Bulgarii din Macedonia au început iară cu bombele. În comuna Coccana un Bulgar a aruncat, în zi de târg, o bombă, care a omorât mai mulți oameni, între cari și câțiva Turci. Atunci au năvălit soldați turci împotriva Bulgarilor, omorînd, după spusa gazetelor bulgare, 120 și rănind 200 de Bulgari.

Neînțelegerea dela granița *Muntene-grului*, unde soldații turci se încăieraseră cu Muntenegrenii, s'a potolit, așa că din partea aceea nu mai amenință, deocamdată, nimic pacea.

de desmierdările lui de care inimii tale trebuie să-i fie groază? O, știu că ele sunt pentru tine o pedeapsă, un chin nemărginit de mare. Nu te gândești cât de dulce ar fi viața lângă acel ce te iubește, pe care tu îl iubești, a cărui cuvinte de iubire ar găsi răsunset în inima ta, ar face-o să trăiască și să salte de bucurie, de a cărui desmierdări te ai împărtăși cu fericire, și Ștefan încunjură cu brațul mijlocul tinerei femei a cărui trup întreg fu sguđuit de un fior.

— N'ai dreptul să dai cu piciorul în fericire, urmă el, ce ne pasă de judecata altora, când este vorba să ne câștigăm raiul care ne-a fost răpît, și ne mai putându-se stăpâni, Ștefan o strinse cu patimă la piept și i acoperi fața cu sărutări.

Dar Maria, cu o putere pe care nu-i o presupunea, se smulse din brațele lui și făcu un pas spre poartă. Ștefan, sculându-se să repezi ca s'o oprească:

— Ștefan Stroici, zise ea oprindu-se, cu glasul tremurând dar cu fața hotărîtă,

iar îți aduc aminte că ești Cavaler și că mă faci să mă căiesc de încrederea ce ți-am arătat-o!

Ștefan, rușinat, rămase mut.

— Rămâi cu bine, zise ea cu glasul îmblânzit, după o clipă de tăcere. Astăzi ne-am văzut pentru cea de pe urmă oară, dar de departe ca și de aproape voi dorî fericirea ta și mă voi ruga pentru ea. Uită-mă! și cu aceste cuvinte Maria se îndreptă răpede spre poarta Cetății, urmată cu ochii de Ștefan care, în jalea și în des-nădăjduirea lui, nu mai găsea nici un cuvânt.

XV.

Ștefan Stroici în fața Părintelui Isaia.

A doua zi, Ștefan de abia se îmbrăcase după o noapte fără somn, când o slugă intrând în odaie, îi spuse că a sosit un călugăr care cere să fie adus înaintea lui.

— Să vie, zise Ștefan mirat.

În curând intră în odaie un tânăr călugăr, de statură mijlocie, cu plete lungi

castanii și cu barbă rară.

El se închină adânc înaintea cavalerului nostru.

— Bună dimineață, Părinte, zise Ștefan, spune-mi, te rog, cine ești, de unde vii și cu ce te pot sluji.

— Nu sunt încă Părinte ci numai un frate neînsemnat, ucenic la Ieromonahul Isaia.

La auzul numelui de Isaia, Ștefan se înroși că acest nume îi amintea însărcinarea ce-i fusese dată de Bogdan și cărțile pierdute. Se simțea vinovat văzând cât de stăpânit fusese cu gândiri străine de aceea însărcinare.

— Și ce dorește dela mine Ieromonahul Isaia? întrebă el.

— Părintele Isaia mi-o spus: mergă frate Paisie la Cetatea Neamțului, unde se află rănit kneazul român de preste munți Ștefan Stroici; cere să fii adus față cu el și-i spune din partea mea: Bindecuvântare duhovnicească și sănătate! Voința lui Dumnezeu o făcut ca cele pierdute să ni-

Lipsa de învățători.

În timpul din urmă mulți învățători, fără să fie bătrâni, dar siliți de legea școlară protivnică culturii, au trecut la penzie. Numărul învățătorilor eșii din școlile noastre normale (seminarii) e din an în an, tot mai mic. În urma acestor împrejurări — ivite nu din vina noastră — se simțeste preste tot o lipsă de învățători.

Autoritățile noastre școlare superioare se silesc după puteri a acoperi aceasta lipsă: prin îndemnarea de a se înscrie cât mai mulți elevi în institutele noastre pedagogice și prin acordarea de burse (stipendii) pentru tinerii absolvenți de patru clase secundare (gimnaziale, civile, reale), cari voiesc a se înscrie la pedagogie și a se pregăti pentru chemarea dascălească.

Incerările făcute însă, nici pe departe, nu sunt îndestulătoare. Numărul celor înscriși la institutele noastre pedagogice nu va putea acoperi aceasta lipsă. Trebuie deci întrebuințate alte mijloace, cari să ne ducă la ținta dorită. Aflarea modului și a mijloacelor de a acoperi aceasta lipsă e o problemă însemnată, care trebuie studiată temeinic și în timpul cel mai scurt, căci formarea unui număr de învățători reclamă timp îndelungat.

Iată părerea mea: Noi învățătorii observăm între micii elevi din școlile elementare destule talente superioare. Aceste mici talente, din lipsa de mijloace, rămân fără vre-un folos mai mare pentru neamul nostru. Din aceste talente ar trebui recrutată învățătorimea viitoare. Din aceste talente mici, prin primirea lor în institutul pedagogic numai cu pregătirea din școala poporală și întregită cu un curs suplinitor de un an, și-a format dieceza Aradului o pleiadă de învățători conștiențioși, cari și-au îndeplinit și-și îndeplinesc și acum cu multă râvnă chemarea lor.

Acum nu mai putem face așa, căci legea cere celuice întră în școala normală patru clase secundare. Dar ne putem ajuta altminteri. Din fondurile și fundațiunile pentru ajutorarea elevilor dela școlile medii, un anumit număr de burse să se deie acelor tineri, cari se obligă a întră după

absolvirea de patru clase secundare în institutul pedagogic. Aceste burse să se deie, pe baza certificatului de absolvire a școlii primare începând cu clasa întâia secundară, nu cu a doua ori a treia, căci oamenii săraci nu dispun de mijloacele de lipsă la absolvirea unei clase.

E lucru constatat, că elevii distinși din școlile primare se dovedesc buni și în școlile secundare, deci nu e de lipsă a se aștepta, ca un elev să se dovedească bun numai în școlile secundare.

Preții și învățătorii ar studia cu toată conștiențiositatea — după îndrumările date de bărbați competenți — toate însușirile intelectuale, manale și fizice ale elevului recomandat spre ajutorare, precum și ale părinților elevului. Pentru aceste date ar fi moralmente și răspunzători.

Astfel am ajunge să avem cu timpul învățători cu calități superioare din toate punctele de vedere. Cumcă acești învățători vor fi moralmente îndatorați a munci spre binele neamului și a bisericii și că simțul de recunoștință îi va și îndemna la aceasta, e lucru firesc. Vor fi excepții, dar asta nu împoartă. Orice întârziere e o pierdere, care nu se mai poate îndrepta. Autoritățile confesionale încă în anul acesta să dea câteva burse spre acest scop, dacă nu altcum pe socoteala ajutoarelor din anul viitor.

Vasile Străuț,
învățător gr.-or. român

„FOAIA POPORULUI“

este

cea mai veche, mai bună și mai ieftină
foaie pentru poporul nostru.

Cuprinsul ei, foarte bogat și variat,
este anume întocmit pentru trebuințele țărânului român.

Numeri de probă se trimit la cerere
ori-cui gratis.

Abonarea se poate face cu începutul
fie-cărei luni și costă:

Pe un an întreg	4 cor. 40 bani
Pe o jumătate de an	2 „ 20 „
De acum până la Anul-nou 1	„ 80 „
Pentru țările străine	11 „ anual

— Părintele mi-o spus să mă supun cu totul poronșilor Dumitale și să-ți aștept voia pentru plecare.

— Atunce, zise Ștefan, te voi înștiința îndată ce voi fi gata de plecare.

Călugărul se închină cu smerenie și părăsi odaia.

Veștile ce le primise acum Ștefan dela călugărul necunoscut cătră care îl trimisese Bogdan, redeșteptase într'insul simțul datoriei și al mării răspunderi însușite de el când primise însărcinarea Voevodului. Întâlnirea lui neașteptată cu cea pe care o credea pierdută cu desăvârșire, precum am văzut, îi redeșteptase patima întreagă și această patimă în zilele de pe urmă câștigase într'atâta stăpânire asupra întregii lui ființi, încât lucrarea măreață începută de Bogdan și, a cărei izbândă atârna în mare parte dela izbutirea călătoriei lui, fusese aproape uitată. Cuvintele călugărului îi dădeau a înțelege că întâmplarea făcuse ca cărțile Voevodului să ajungă tocmai în mâinile celui care trebuia să le primească.

Deși simția în urma acestei vești o bucurie și o ușurare mare, totuși cugetul îl mustră pentru ușurința, cu care se deprin-

Dela „Fundațiunea pentru ajutorarea ziaristilor români din Ungaria.“

I. În decursul lunii Iulie, fundațiunea, care cu 30 Iunie a. c. era de cor. 31,670.29 s'a augmentat cu următoarele sume:

1. Contribuiri dela particulari prin mijlocirea ziarilor noastre	K 649.66
2. D. M. Brăgadiru, București	» 950.—
3. Venitul conferenței Dlui Dr. V. Branighe, Caransebes	» 470.—
4. „Patria“ institut de credit și economii, Blaj	» 250.—
5. Mărcuș, Crișan și Barbu	» 100.—
6. Venitul concertului, Oena	» 90.—
7. »Ajutorul« institut de credit și economii, Seica-mare	» 50.—
8. N. N., Arad	» 50.—
Total	K 2609.66

Starea fundațiunii la 31 Iulie a. c. a fost deci de cor. 34,279.95.

II. Afară de sumele incurse sunt a se mai transpune Epitropiei:

1. Venitul broșurii dlui Dr. I. Lupaș (Misiunea episcopilor Bob și Adamovici) care încă se evaluează la cca 400 cor.

2. Donațiunea fer. d-ne Nina Cservedi, care constă din 6 acții „Arieșana“ (valoare nominală cor. 600) și despre care Epitropia a primit asigurarea dela cei competenți că i se vor transpune în timpul cel mai apropiat și

3. Venitul conferenței dlui Dr. Victor Onișor, Cluj.

Pentru ca să se poată face socoteala venitului broșurii dlui Dr. I. Lupaș, Epitropia roagă pe cei ce nu au achitat încă prețul ei să binevoiască a-l trimete cât mai curând.

III. La rugarea Epitropiei mai multe centre românești (Beiușul, Bistrița, Orăștia Făgărașul etc.) au pus în vedere că vor contribui la augmentarea fundațiunii prin petreceri sau reprezentațiuni, cari sigur le vor aranja în cursul anului curent. Tot asemenea unii dintre scriitorii noștri au pus în vedere că vor ținea conferențe la ocazii potrivite în beneficiul fundațiunii.

Sibiū, 1 August 1912.

Epitropia fundațională

merească în mâinile spre care erau trimise. Am aflat că cu voia Atot Puternicului rănilor kneazului sunt lecuite și, dacă îi va fi cu voie s'asculte molitvele de mulțămire, ce, ca bun creștin, este dator s'aducă Domnului pentru minunata sa scăpare prin glasul unui preot de legea cea adevărată, sunt gata să le zic, dacă va binevoi să-și deie osteneală să vie până la sihăstria mea.

Intelesul ascuns în aceste cuvinte nu fu pierdut pentru Ștefan; el își mușcă buzele și răspunse:

— Mulțămesc Părintelui pentru bunăvoința lui și pentru grija ce o poartă sănătății mele sufletești; mă voiu grăbi să merg chiar astăzi la Cuvioșia sa, numai de voiu afla unde se află sihăstria lui.

— Părintele m'o însărcinat să te duc până la el.

Deși Maria îi hotărise că nu o va mai vedea, Ștefan nu pierduse nădejdea că va găsi în acea zi, cea de pe urmă în care erau să fie singuri, căci Anselm și cu Cavalerul Ulrich, trebuiau să se întoarcă spre seară, o clipă spre a face o nouă încercare pe lângă iubita lui. El răspunse călugărului:

— Nu știu dacă voi putea merge până după amiază și nu aș voi să te fac s'aștepti.

sese cu faptul pierderii lor. Simțea că cinstea și datoria îi cereau să jertfească toată vremea și toate puterile lui pentru izbutirea unei pricini, ce era nu numai cea a lui Bogdan și a lui, dar a unui neam întreg. Ele îi mai poronceau să părăsească Cetatea fără cea mai mică întârziere. Simțirile lui cavalești, asemenea îl mustrau căci nu-și putea ascunde, că dacă nu răsplătise căutarea și ospătarea ce o primise la Cetate prin o faptă osândită de toate legile cinstei, aceasta nu se datorea voinței lui. Pe de altă parte dragostea ce o simțea pentru Maria, cu toată hotărîrea arătată de dânsa de a nu-și călca datorile către soțul de care o legase împrejurările cu toate muștrările lui de cuget, îl împingeau să nu părăsească Cetatea fără o de pe urmă și hotărîtoare întâlnire. Hărînd încă în fundul inimei nădejdea că iubirea ei cătră dânsul, iubire netăgăduită de ea, tot va învinge la urmă în inima ei, știind că Maria era totdeauna sculată și îmbrăcată de dimineață, trimise s'o roage să-l primească, zicând că are să-i împărtășească lucruri de seamă și nesuferind întârziere.

(Va urma).

Literatură și știință

Arză-te focul noroc.

Arză-te focul noroc,
Tu te muți din loc în loc,
Preste dealuri și păduri,
Iar pe mine mă'nconjuri.
Preste munți, preste câmpii,
Numai la mine nu vii.

Tu sai dela om la om
Ca cucul din pom în pom,
Tuturor le cânti un pic
Numai mie chiar nimic;
Săca-ți-ar izvorul tău,
Că n'are ce-mi părea rău.

Sau să dea Dumnezeu, dea,
Prima ploaie ce-a cădea
Să te ducă, să te'nece
Unde-a fi apa mai rece;
Sloi de ghiată preste tine
C'ai fost prea rece cu mine.

— Mult greșită-ți e pornirea,
Dară dreaptă-ți e mâhnirea.
Eu ție nu ți-am cântat,
Din noroc nu ți-am prea dat,
Căci de câte ori la tine
Am plecat, să-ți aduc bine,
Dujmanii tăi au eșit
In cale și m'au oprit...

Și cu bine și cu rău
Au luat norocul tău;
Săca-le-ar mânilor
Iară nu al meu izvor;
Și pe ei să-i ardă focul,
Să nu se cunoască locul
Urmelor, unde-au călcat
Și răului ce-au lăsat.

Petru O. Orlățanu.

Cât poate curajul.

— După alții. —

Se nimerise o toamnă bună. Oamenii la munte erau veseli de zilele calde cu soare luminos și zoriau cu adunatul otăvii. Numai dimineața se lăsă o ceață deasă; o păclă apăsătoare îmbrobodă muntii și pădurile de pe coaste. Doar din loc vre-un brad trufaș își înălță vârful falnic, străbătând prin boarea albă fumurie ce acoperia coastele.

Prin înfundături, prin văgăune, pe subt colți și stânci, înverziseră ierburi bune de hrana vitelor. Sătenii, buni bucuroși că pot economisi nutrețul, lăsau vitele să pască.

Un lucru îi necăjia, aducându-le păgubi și griji. De-o bucată de vreme se înădărise o fiară prădalnică. Nu treceau două-trei zile să nu piară unui creștin o vițelușă, o capră ori oaie. Pus-au curse; pădurarii cu alți paznici, pușcași vestiți, au fost cutreerat pădurile, însoțiți de câni buni.

În zadar, fiara nu se da găsită. Unii ziceau că-i urs, alții își dădeau cu părerea c'o fi lupoaică. Numai aceasta e hoată rea și atât de șireată că nu se dă prinsă.

Prada într'a ca'n pământ; nu lăsă vre-o urmă, cum îi năravul lupului să lase.

În valea Haiducului aflaseră oamenii iară minunată de pășunat. Mai mulți gospodari trimit băieții cu vitele într'acolo. Fiind departe de sat și ziua mică, nu făcea să vie seara acasă. Erau vre-o zece copilandri, unii mai răsăriți, alții micușori.

Seara stăteau târziu de poveste în jurul focului, până ce somnul îi doboră, unul câte unul. Câteva nopți nu cercase fiara la vite. Băieții se bucurau, crezând că le-a perdut urma ori c'a trecut în alt munte, unde a dat preste procopseală mai bună.

— I-o fi părut oaia lui Stan prea bătrână, făcu Ilie, un băiețan cu pletele vâlvoiu, cu ochii veseli, sburdalnici și cu gura mereu gata de glume.

— Ascultă, mă, zise Stan, băiatului cel mai răsărit dintre toți și care umblase mult cu oile. Eu crez că noaptea asta cearcă iar. N'a mai venit, fiind c'a avut hrană de saț. O vițea și-o oaie, tot să mănânce cu toți ai ei...

— Ei, aș, ce! Ești năzdrăvan?

— Mă prinț, mă băieți. Prea lătrau câinii de cu seară, așa'n sunet, făr' să vie nimene.

— Atunci să ne punem la pândă cu ciomegele, să-i facem primire cu alaiu, zice Ilie.

— Ce te faci cu ciomagul, dacă-i urs ori vre-o lupoaică fătăță mai târziu? face Stan.

— Spuneă tata că lupoaicele sunt mai date dracului decât ursul, îngână Ghiță, cel mai mic dintre băieți.

— Ascultați, mă! Eu zic să legăm cutitele în vârful bătelor. Ne facem un fel de sulii și câți suntem, când om tăbări, nu rămâne teafăr, de ar aveă piele de drac, — duce-s'ar pe pustii!

— Să legăm. Paza bună trece primejdia rea. Auziți cum mârâe Ursei? Tot așa făcea în seara când ne-a furat vițeaua lui Axinte. Zic că-i urs; lupul nu are putere să ia cogeamite namila, făcu Ilie.

— Și-o mai pune pofta'n cui! Cum am dosit noi vitele, anevoie poate da la el; trebuie întâiu să treacă preste noi, zise Ilie.

— Te pomenești că dă la unul din băieți, făcu Stan.

— Noi vorbim și focul aproape stâns. Mai dați niște vreascuri! Tu, Ghiță mă-măliguță, barem atâta fă și tu, că de vine lupoaica, nu tu o s'o alungi, zise Ilie.

— Ba sar și eu, făcu băiețelul, clătî-nând pletele crețe bălăi, și arătând sulita ce-și înjghebase.

— Sai la pită mare!

Băiețelul sprinten aduse găteje și le trânti pe spuza aproape stînsă. Frunzele uscate încep să pârâie, câteva scântei pâl-pâie printre cenușa caldă, în văzduh se împărtie fum de foi arse. Ghiță, în nădejdea că și-a făcut datoria, se tolăni la o parte pe-un mănunchiu de fân.

Somnul începe să-l fure. Eră trudit de alergătura zilei. Fiind cel mai mic, îl mânau în toate părțile. Ba s'aducă apă dela pârăul „Măicuței“ că-i limpede ca lacrima. Sau: „Aleargă repede, mă Ghiță, că prea s'au depărtat vitele“. Copilul tăcea cât tăcea, până ce mănios începea a răspunde:

— „Ce mă, sunt cu sâmbrie la voi? Toată ziua: „Ghiță la deal! Ghiță la vale! Ian mai dați-vă gura și pe altul“.

— „Nu voești? Te lăsăm aci cu sărăciile tale de capre. Și gata!“

— „I-o țineă ursul de urit! făcea altul.“ De frică, băiatul alergă ca un prânel. Seara, de oboseală cădea buștean.

Intr'un târziu, băieții adormiseră. Singur Ilie stă tolănit cu mânilor căpătăiu și privea la cer; îi fermecă vederea ploaia de stele ce se pierdeau în văzduh, lăsând în urmă-le dungii aurii. Când vedeă câte una

mai strălucitoare, gândia că arată moartea unui împărat ori fecior de domn mare. În pădure liniște, nici zăzăt de foi, nici cântec de greeri sau țipăt de cucuvea; toate păreau adormite în noaptea liniștită, subt cerul senin, semănat cu stele. Până și foile au fost ațipit molcom ca într'o vrajă amorțitoare. În asemenea tăcere tainică, Ilie nu cuteză nici el să se miște, ci sta cuprins de toropeală.

Deodată aude pe Ursei mârâind, prin somn; pe urmă îl vede că sare și începe să latre cu glas tremurat de groază. Ilie zărește, ca la douăzeci de pași, o umbră cu lumini arzătoare ca două stele din cele căzute; o vede pășind rar, încet, par'că nici n'atingea pământul. Adurmecă toți și, cum Ghiță eră mai la margine, îl înfașcă de scurteică, luând-o la fugă. Ilie, desmetecit, sare strigând:

— Sculați-vă, lupoaica a luat pe Ghiță! Băieții sar somnoroși, întrebând care de care:

— Ce-i? Cum? Unde?

— Sulilele și după ea! strigă Ilie, pornind cel dintăiu.

— Ești nebun! Vrei să ne mănânce și pe noi? Așa i-a fost scris! strigă unul din cei mai fricoși.

— Nu se poate! Să-l scăpăm ori să murim, răspunse Ilie.

Văzând că Ilie aleargă, urmat de Ursei, porniră cu toții. Cum băiețelul eră destul de greu, fiara mergea anevoie. Dela o vreme dase într'un loc mlăștinos. Copiii o ajung din urmă, și încep a o străpunge, care de care, cu sulilele. Numai, ce folos? Par'că izbeau în saci cu lână. Fiara, îndârjită, lăsă prada și începă a rânji colții la dușmani, gata, gata să se răpează la Ilie, care eră în frunte.

— S'o lovim în ochi, băieți! Cu toții se năpustesc la ea. Speriată, rănită poate, fugi lupoaica în desișul tufelor. Băieții găsiră pe Ghiță mai mult mort de frică; dar n'avea nici o rană și preste puțină vreme își veni în fire.

— Mă Ghiță, să-mi aprinzi o făclie cât bradul de colo. De nu eram treaz, te rodea lupul ca pe oaia lui Stan. N'ai simțit nimic, când te-a luat dihania?

— Visam că mă apucasem la trântă cu Nicolae.

— Și când te-ai trezit?

— De strigătele voastre. Deodată credeam că voiți să mă speriați. Dau din mâni și simt părul lupoaicei! Atunci par'că mi-a înghețat tot sângele; tremuram ca varga; dinții îmi clănțăneau; voiam să țip, pe urmă nu mai știu nimic.

— Ai trecut pe lângă moarte. Noroc de Ilie și de sfatul lui.

— Eu cred că n'a rămas lighioana teafără. Voi îți fi lovit-o sau ba, dar eu știu că i-am implântat cuțitul până în prăsele, face Stan.

— Nu te mai fâli, măi Stane, acuși spui c'ai și ucis-o singur.

— Spusul e de față. Să vedem la care din voi e cuțitul mânjit mai tare de sânge, de al meu știu bine...

Se mai sfătuiră ca a doua zi să se ia pe urma lupoaicei, doar i-ar află culcușul cu pui, — nădăjduind să-i prinze vîi și să-i vînză. Dacă li s'a împlinit dorința, nu știm. Povestea spune numai că fiara n'a mai răpît nici o vită.

„Albina“

Soția Nădejde

Rugăciune.

O! părinte și 'ndurate,
Singur domnești cu dreptate,
Noi la tine ne rugăm
Și de tine ascultăm.

In tine avem nădejde,
Să ne scapi a noastră lege,
Pe copii să ni-i ferești
De limbile păgânești.

Limba, neamul, ni-l ferește,
Și pe noi ne întărește,
Ca mereu să-l apărăm,
Și ție să ne'nchinăm.

Având putere dela tine,
Vom ști a lupta mai bine,
In caz de nevoie mare
Vom lupta cu mic cu mare.

Doamne! fă, ca toți să știm
Inainte ce murim,

Că vâstarea-i apărată
Și să roagă'n limba noastră.

Dar, tu Doamne! fă ce ști,
Apără pe-ai noștri fii
Pe tine să te mărească
In sfânta limbă românească.

Noi pe tine te mărim,
De-acum până'n veci

Amin.

Dumitru Uca
din Năsăud.

Rugăciunea Japonezilor.

— Cum se roagă Japonezii pentru împăratul lor. —

Puternica și viteaza armată a Japoniei
flegește pe comandantul ei suprem, pe îm-
păratul, care a murit de curând, după cum
am spus și în foaia trecută. Din acest in-
cident toate garnizoanele au aranjat slujbe,
unde s'a ridicat rugăciune pentru odihna
sufletului împăratului.

Că Japonezii au ținut foarte mult la
împăratul lor, acum răposat, e ușor de în-
țeles, fiindcă sub a lui stăpânire țara a luat
cel mai mare avânt și s'a întărit. El a pur-
tat grije pentru înmulțirea armatei, crește-
rea de soldați deștepti și ofițeri viteji, cari
au bătut pe Ruși în războiul de acum căți-

va ani.

Chipul nostru ne arată momentul, când
preotul militar al Japonezilor, voește să-și
înceapă predica în fața ofițerilor și a sol-
daților, cari spre acest scop au fost scoși
afară pe câmpul de exercițiu.

Știrile Săptămîinii.

Sibiu, 15 August n.

Sborul lui Vlaicu în Vârșeț

a avut loc Dumineca trecută, 11 August n., în fața unui public foarte numeros, care s'a urcat la aproape 20 de mii. Se arăta un timp cam ploios și cu vânt, dar cu toate acestea lumea românească din părțile Vârșețului a grăbit cu mic cu mare, ca să vadă pe iubitul nostru aviator. Românașii noștri de prin unele comune au venit în frunte cu fanfare (muzici) țărănești. Prin acele părți sunt și multe coruri de țărani, cari încă au plecat în corpore (cu toții), ca să vadă pe Vlaicu.

Sborul dela Vârșeț a ținut numai vr'o 15 minute, din cauză că se arătau semne, cari prevesteau că în tot momentul poate urma o ploaie mare. În decursul sborului aviatorul s'a ridicat la o înălțime de 200 metri. Lumea privea mirată frumosul sbor și aplauda mereu, iar fanfarele cântau cântece românești, prin ceace s'a produs o însuflețire grozavă. Atât urcarea în aer, cât și lăsarea jos, s'a petrecut în cea mai deplină rânduială. După sbor a dat o ploaie mare.

Vlaicu zboară la Alba-Iulia Duminecă în 5/18 August.

După Vârșeț urmează Bălgradul, unde Vlaicu va sbura Dumineca viitoare, în 5/18 August. Suntem siguri, că Românimea din acele părți încă va grăbi cu totul, ca să vadă pe șoimul Ardealului, care atât de minunat plutește în văzduh.

Prețurile de intrare sunt: Loje 40 coroane, loc rezervat 5 cor., locul I 4 cor., locul II 2 cor., loc de stat 1 cor.

După cum se mai spune, pe Marți în 20 August n. (ziua Sfântului Stefan) Vlaicu are de gând se sboare în Murăș-Oșorheiu.

O mică statistică. Cei mai mulți Sași (între cari sunt și Germani veniți din alte părți) locuiesc în comitatele Sibiu, Brașov, Târnava-mare, Târnava-mică și Bistrița-Năsăud). În aceste cinci comitate, populațiunea era la 31 Decembrie 1910 de 662 mii 888 suflete (în 1900 erau 634 mii 356). Din aceste aproape 663 de mii erau la 31 Decembrie 1910:

Sași 192 mii 574 (în 1900: 184 mii 190)
Români 358 „ 770 („ „ 341 „ 590)
Maghiari 98 „ 900 („ „ 97 „ 080)
Jidani 12 „ 644 („ „ 11 „ 496)

Românii s'au înmulțit deci cu 17 mii 180, Sașii cu 8384, Maghiarii cu 1820 și Jidanii cu 1148 de suflete. Cei mai mulți Români locuiesc în comitatul Sibiuului, a-nume 115 mii 170. Socoțind numărul fiecărei naționalități după comitate avem dintr'o sută de locuitori în

Comit.	Sibiuului	Români	Sași	Maghiari	Jidani
„	Târnava-mare	42.7	42.7	11.6	0.4
„	Brașov	35.7	31.4	31.9	0.5
„	Târnava-mică	50.7	17.7	29.7	1.6
„	Bistrița-Năs.	63.1	22.0	7.1	5.6

O nouă gazetă românească în America. Dl Ioan I. Schiopul, fost redactor la „Tribuna“, a plecat, după încetarea acestei gazete, la America. Acolo a înființat o gazetă nouă *Glusul Vremii*. Foia aceasta vrea să lupte acolo pentru biserici înfloritoare, societăți de ajutorare bine organizate și o uniune bine condusă, una singură și puternică.

Dorim confratelui nostru îndepărtat izbândă în munca națională.

Cununie. D-șoara *Maria R. Mera* din Meneșul de Câmpie și dl *Teodor Sârbu*, inv. gr.-cat. în Armeni, și-au sărbăt cununia lor religioasă Duminecă în 11 August n. în Meneșul de Câmpie.

Expoziția de copii cea mai apropiată, plănuită de Reuniunea română agricolă sibiană, să va ține în toamna anului de față în comuna *Rășinari*. Poporațiunea din Rășinari și în deosebi mamele, precum aflăm, așteaptă cu mare nerăbdare aceasta sărbătoare populară. E de vrednicia frunțașilor acestei comune într'adevăr puternice românești din Mărginime, ca expoziția să isbutească, ca nicăiri într'alt loc.

Emigrări din cauza recrutării (asentării). După legile cele nouă militare, numărul soldaților din armata noastră va fi înmulțit foarte mult, mai ales că la infanterie vor sluji numai doi ani. Se'nțelege, că la recrutările (asentările) cele nouă nu vor mai fi medicii așa alegători, ca până acum, ci vor socoti de buni și pe aceia, cari după legea cea veche ar fi scăpat. De faptul acesta s'au folosit agenți necinstiți de emigrare, cari au știut să bage frica în feciori și să-i îndemne la emigrare fără pașaport. Numai din trei comune din comitatul Sătmarului au plecat 46 de inși, fără pașaport, la America. Alții nouă au fost prinși în gara dela Sătmar.

Se'nțelege, că nu se poate prostie mai mare decât fuga aceasta de armată, mai ales, că cei recrutați la infanterie vor servi numai doi ani. Cei fugiți de armată în țări străine nu se mai pot rentoarce în patria lor sau dacă se rentorc, sunt aspru pedepsiți. Serviciul militar nu e cu nimic mai greu ca înainte. Tot ce e mai rău, e că li s'au împlinit guvernărilor pofta de maghiarizare la tribunalele militare și încâtva și în școlile de cadeți, unde limba noastră nu se mai învață cum trebuie.

Deprinderile militare ale rezerviștilor din anul 11-lea și al 12-lea. Ministrul de războiu a dat ordin, ca rezerviștii din anul al 11-lea și al 12-lea (anii honvezești) să nu mai fie chemați la deprinderi militare, căci așa cere legea cea nouă militară. Iar ceice au fost chemați să fie înștiințați să rămână acasă. Vor fi chemați însă aceia, cari au fost amânați cu o astfel de deprindere (Waffenübung) din cauze familiare sau cari au lipsit fără cauză recunoscută bună de autoritățile militare. Numărul celor se vor folosi de aceasta liberare e de peste 70 de mii de oameni.

Bătăie între muncitori români și maghiari. Foile maghiare vestesc, că între lucrătorii români și săcui din Cristianul Brașovului s'a iscat o bătaie sângeroasă. Simion Codlean a omorât pe Nagy Ferent, afară de aceea au fost și mulți răniți. Jandarmeria dimprejur a fost concentrată (strânsă) în Cristian, ca să nu se întâmple vre-o încăerare nouă.

Gazetari șarlatani. În Budapesta a arestat poliția trei gazetari, Lászlo-Löwinger, Békefi și Péterfi — toți Jidani, căci de alții nici nu prea sunt la gazetele ungurești — cari au vrut să stoarcă bani dela niște oameni amenințându-i, că de nu vor da, vor descoperi lucruri slabe despre ei în gazetele lor. Iată ce oameni scriu în gazetele ungurești și totuși se mai găsesc Români, cari se murdăresc abonând gazete jidano-maghiare.

Cinci oameni morți la o sondă de petrol. La Moreni (jud. Prahova) s'a aprins o sondă, prăpădiindu-se cinci lucrători. Inginerul conducător, care neavând destulă grije a pricinuit moarte de om, va fi dat în judecată.

În minele de cărbuni din Bochum în Germania s'a întâmplat o exploziune grozavă, care a făcut să se surpe pământul și petrele preste lucrătorii de mine. Aproape două sute dintre acești nenorociți au dat de o moarte înfiorătoare sub pământ. Vina este a inginerilor, cari ar fi trebuit să controleze, dacă gangurile sunt libere de gazuri otrăvitoare, cari explodează.

Câne turbat. În Brașov a mușcat un câne turbat mai mulți oameni. Numai după multă alergătură l-au putut omori polițiștii. Toți cei mușcați au fost trimiși la Pesta în institutul pentru boala de turbare, ca să fie vaccinați (să li se vâre în sânge) cu leacuri contra turbării.

Bătăi din cauza scumpetei. În Brody (Croatia), țărani, cari vin cu tot felul de alimente (de-ale mâncării: lapte, legumi, pui ș. a.) au scumpit marfa. Orașenii s'au supărat, și au năvălit preste vânzători, le-au luat marfa și după ce au făcut-o grămezi, și au stropit-o cu petrol i-au dat foc. Țărani nu mai vreau acum să vină cu mărfuri în oraș.

Holera. Fiindcă în Ungaria n'au fost destulă îngrijire anul trecut, ca să nimicească sămânța holerei, care a și isbugnit anul acesta de nou la noi, în România e temere, să nu fie dusă holera acolo de oameni molipsiți. E știut adică despre vibronii (sămânța) holerei, că trăiesc mult în corpul omului, fără să-l îmbolnăvească totdeauna, dară putând molipsi pe alții. Zilele trecute în București se răspândise svonul, că și în Sibiu ar fi fost un caz de holera, dar după aceea s'a constatat, că a fost numai un svon răutăcios. Cu toate acestea ne putem aștepta încurând, ca la granița română să se introducă carantină pentru călătorii dela noi.

A încetat o gazetă veche de 1500 de ani. În China a încetat zilele acestea gazeta *Ching-Bao*, cea mai veche de pe pământ. La anul 400 după Christos, când Europa era bântuită de popoară barbare și nimeni nu se gândia, că e cu putință tiparul, Chinezul Gon-Şung a inventat (iscodit) literele făcute din plumb și argint și a început tipărirea gazetei lui, care a trăit 1512 ani. La început se tipărea pe zece foi de mătase, lipite unele de altele ca foile dintr'o cărticică, apoi a devenit tot mai mare și mai răspândită.

Prostia unui funcționar de postă. Dl Moiescu, Român din București, care petrece acum în Lipova, a trimis o cartă postală cu adresa București — România. Funcționarul dela posta de-acolo e așa de nepriceput, încât nici nu știa, că în vecinătatea Ungariei există țara România cu capitala București. Crezând, că dl Moiescu a scris greșit adresa, s'a apucat și a șters București, scriind Trencsen (oraș slovacesc). Se înțelege, că acolo nu l-au găsit pe adresatul din București și cartă postală a venit înapoi.

La un popor cult e rușine și pentru un măturător dela postă să nu cunoască țările cu capitalele lor. Noi avem funcționari, cari sunt mai nepricepuți și decât un măturător.

Mostenitorul tronului japonez va veni în curând în Europa, unde va rămâne patru ani pentru învățură. Câte un an va sta în Anglia și Germania și doi ani în Franța.

— **Pățania unor Săcui în Munții-Făgărașului.** Doi studenți săcui au făcut o excursiune în Munții-Făgărașului. Inoptând înainte de-a ajunge într'un sat, s'au hotărît să doarmă afară, sub cerul plin de stele. Căutând după un loc potrivit, au dat de gura unei peșteri, astupată aproape cu totul de tufiș. Cu mare greutate s'au vărît pe gura strâmtă înlăuntrul peșterii, care era largă și frumoasă. După ce s'au deprins cu întunerecul, au dat în mijlocul ei de o masă plină cu sticle și pahare, lângă ea câteva scaune. Știind și Săcuii noștri despre banda de tâlhari a lui Morărescu (fostă a lui Budăc), au bănuțit numai decăt, că au dat de una din locuințele bandei. Când să iese din peșteră, au năvălit doi Români cu puștile întinse asupra lor, întrebându-i, ce caută acolo. Noroc, că unul dintre Săcui știa românește (nici nu pricepem, cum poate trăi cineva în Transilvania noastră fără să știe românește) și așa le povesti, că n'au unde să doarmă. Tâlharii i-au dus înapoi în peșteră și acolo le-au legat mâinile, apoi i-au întrebat de nou, că de unde sunt și ce caută în Țara-Oltului. Intr'aceia mai veniră și alți tâlhari. După ce se sfătuiră cu toții, se sculă un tâlhar și luându-le lucrurile în spate, îi chemă cu el. După ce i-a purtat vre-o câteva ciasuri cruciș și curmeziș prin păduri și râpi, ca să peardă urma peșterii, apoi le-a dat drumul, amenințându-i cu moartea, de vor mai cuteză să vină pe-acolo.

Răsplata vitejiei. Ofițerii și marinarii de pe torpiloarele italiene, cari au pătruns nu de mult în Dardanele sub ploaie de gloanțe a forturilor turcești, au fost înaintați toți cu un grad.

Omorirea unei fete stricate. În București a fost împușcată femeia Frusina Dănculescu, despre care se spune că e de pe la Sibiu. Ea era servitoare, dar fiind leneșe și stricată n'a vrut să lucreze și s'a întovărășit cu câți stricați de prin București. Pe urmă s'a ținut cu un măcelar, căruia i-a mâncat o mulțime de bani. Ca să se scape de ea, măcelarul a împușcat-o ca pe un câne răios.

Ciocnire de trenuri grozave s'a întâmplat în Brazilia (republică în America-de-Sud). Zeci de călători morți și răniți. Cei rămași teferi au scos pe cei răniți de sub dărâmturi și i-au așezat pe linie. Atunci a venit un al treilea tren, care a trecut preste cei răniți omorându-i și pe aceștia. Trenul acesta a intrat în stație cu roatele pline de sânge și bucăți de carne de om.

— **Hoți de cadavre în Codlea** (comit. Brașovului). La un giuvaergiu (negustor de obiecte de aur și de argint) din Brașov veni deunăzi femeia Roza Lönkes din Codlea, care trăiește necununată cu păzitorul cimiterului Thomas Türk, ca să-i vândă un cias de aur cu lanț tot de aur. Giuvaergiu-lui nu i-s'a părut lucru curat și a chemat poliția. Luată de scurt, femeia a mărturisit, că ciasul și lanțul l-a furat dela un mort, care fusese îngropat nu de mult. Cercetată cu deamăruntul a mărturisit, că a mai furat și alte lucruri scumpe dela morți.

Greva învățătorilor croați. Anul trecut, învățătorii croați se puseseră în grevă, hotărînd să nu mai lucreze nimic afară de școală pentru luminarea poporului. Cauza a fost, că guvernul croat n'a vrut să le ia în samă cererile pentru îmbunătățirea stării lor materiale. Acum, când li s'au împlinit partea cea mai mare a cererilor lor, au încetat greva.

Furt din biserică. Un Rus din Galizia, care lucrează la societatea italiană de lămărit în Tâlmăciu, a furat din biserică săsească lădița cu bani, în care erau vre-o 16—17 cor. El a fost prins în Sibiu.

Cutremure și furtuni. Săptămâna trecută s'au întâmplat mai multe cutremure și furtuni mari. În *America-de-Nord* a nins ca eara. În *Italia* au fost povoaie mari, cari au stricat pe alocurea căile ferate, au dărâmat case și au omorât oameni. În *România* întreagă au fost Joia trecută niște furtuni mari, cari au descoperit case și au desrădăcinat copaci. Unele orașe, ca Buzeu de pildă, păreau a fi dărâmate de gloanțe de tun. Joi s'a simțit în București și în alte câteva localități și un cutremur de pământ, care din norocire n'a prea făcut pagube, ci a spăriat numai lumea. Mai grozav a fost însă cutremurul de pământ în *Turcia*. În Constantinopol și Adrianopol au fost omorâți și câțiva oameni. Mai grozav a fost cutremurul dealungul Dardanelor, unde zeci de sate și orașe au fost prăpădite. Oamenii îngroziți se aruncau în mare, unde se înecau. La Dedeagaci au scapat niște izvoară calde vindecătoare, în alte locuri au crepat pământul eșind din el apă ferbinte. Se vorbește de aproape o mie de morți și multe mii de răniți.

Fundațiune mare. În Germania și-a serbat familia Krupp, care are cele mai mari fabrici de tunuri, de unde comandă toate țările de pe pământ, jubileul de o sută de ani decând strămoșul lor a deschis un mic atelier de lăcătușerie. Din acest atelier s'au format apoi prin hărnicia membrilor din aceasta familie fabricile uriașe de acum. La serbări a luat parte și împăratul german Wilhelm. Din acest prilej, familia Krupp a făcut o fundațiune de 14 milioane, din ale cărei venituri se vor împărții lucrătorii și funcționarii dela fabricile lui Krupp, apoi soldații de marină și de pe uscat.

O nenorocire de automobil. Dl. Manolescu, deputat în camera română, a făcut dela Sibiu pe valea Oltului o excursiune în automobil spre Turnu-Roșu. Din nebagărea de samă a șoferului (care mână automobilul), automobilul s'a răsturnat în Olt. Șoferul a fost omorât, iar ceilalți călători au fost răniți.

Sufragetele (femei nebune) din Anglia, cari au vrut să dea foc teatrului și să omoare pe prim-ministrul Angliei Asquith, au fost condamnate la câte cinci ani muncă silnică. Ele erau vrednice de furci, dacă ne gândim, că focul putea să prăpădească o mulțime de oameni. În decursul cercetărilor s'a dovedit, că toate covoarele și perdelele din teatru erau stropite cu petrol, ba o descreerată dintre ele adusese în teatru și un sac cu praf de pușcă, pe care voia să-l facă să explodeze. În locuința lor s'au găsit mai multe bombe și mari cantități de petrol și praf de pușcă.

Holera dela Mindszent și manevrele împărătești. Cu toate că din Mindszent (comit. Ciongrad) n'au mai sosit știri despre cazuri nouă de holera, ministrul de războiu a trimis o comisiune sanitară militară, ca să cerceteze, cum stau lucrurile cu boala aceasta pe-acolo. Dacă comisiunea aceasta va afla, că e primejdie pentru sănătatea feciorilor, manevrele nu se vor ține.

Foc. În Gușterița (lângă Sibiu) au ars două curți românești, case și clădiri economice, cu totul. În ajutor au venit și pompierii din Sibiu, Turnișor și Șelimbăr. Mulțumită hărniciei lor, focul nu s'a întins mai departe. Dintre obiectele arse, o parte numai a fost asigurată.

La fondul jubilar Nicolae Cristea pentru monumentele bărbatilor binemerițați ai meseriașilor, întemeiat de reuniunea sodalilor sibieni, au mai dăruit: Ioan Roman, paroh (Tâlmăcel), 40 bani, Ioan Predovici, paroh (Amnaș), soția sa Maria și copii lor Alexandru, Elena și Lucreția, 50 bani, d-na Paraschiva Maxim, văduvă de jude r. (Săliște), 36 bani, Miorica Tordășianu, 30 bani, Popovici Mondoc, inv. (Sebeșul-super.), 40 bani, Petru Debu, paroh (Toderița), soția sa Elena și copiii lor Vasile, Petru, Elena, Valeriu, Ilariu, Emilian, Maria și Corneliu, cor. 1 și Ioanichie Olariu, cassar de bancă (Ilia-Mureșană), 20 bani.

Un martor ocular (care a văzut cu ochii) din 1812. În luna aceasta vor fi în Rusia serbări mari în amintirea alungării lui Napoleon și a armatei franceze, care a pătruns acum o sută de ani în Rusia. Intre ceice vor lua parte la serbările din Moscva, fosta capitală a Rusiei, e și țărânul Maxim Piateșencoff, care a împlinit acum etatea de 126 de ani, era deci în anul 1812 de 14 ani. El e sănătos, vede și aude bine, și știe o mulțime de întâmplări din timpul acela, pe cari le povestește cu plăcere. Țarul i-a trimis bani și un bilet de tren clasa a doua, ca să vină și el la serbările din Moscva.

— **Nu lăsați copiii mici singuri!** O femeie din Avrig a lăsat copilul ei de 4 ani, Todor, singur acasă cu o fată de doi ani, având să cumpere ceva din prăvălie (boltă). Când s'a rentors după câteva minute, bietul băiat era învelit în flăcări. A stins ea iute focul, a chemat și pe medic, dar toate în zadar, căci în aceeași zi copilul muri. Se vede, că în absența (lipsa) ei copilul s'a apropiat de focul din vatră și i-s'a aprins cămașuța.

Cal năvălaș. Un căraș din Dobrița își descarcă căruța de niște mărfuri. Tre-când pe dinaintea calului, care se vede, că era năvălaș, acesta l-a mușcat de nas rupându-i-l.

— **Foc mare în Slatina.** În comuna Slatina din Maramurăș a isbugnit un foc mare. Până să sosească pompierii și soldații din Sighetul Marmației au ars 52 de clădiri, proprietate mai ales a Jidanilor. Au ars și trei copii, cari n'au putut fi scoși din casa, care ardea. Un Român de-ai noștri, care ajută la stingerea focului, s'a prăbușit cu coperișul unei case, care ardea sub el. El s'a ales cu arsuri mari, așa că a trebuit să fie dus la spitalul din Sighet, unde se luptă cu moartea. Focul a isbugnit în decursul nopții de nou, așa că au rămas peste o sută de familii fără adăpost.

Serbări și petreceri.

Diciosânmărtin. Invitare la *serbările culturale din Diciosânmărtin*, ce se vor ține în 28 August n. 1912 (ziua de Sfta Marie), de comitetul Despărțământului Diciosânmărtin al „Asociațiunii pentru literatura română și cultura poporului român” cu prilejul *adunării generale ordinare*.

Ordinea serbărilor: I. La orele 10 a. m. serviciu divin în biserica gr.-cat. din loc. II. La orele 12 din zi adunarea generală cercuală a Despărțământului cu următorul program: a) Deschiderea adunării. b) Citirea raportului comitetului cercual. c) Citirea și revizuirea rațiociniului comitetului cercual. d) Stabilirea bugetului anual pentru trebuințele despărțământului. e) Intregirea comitetului. f) Inscrierea de membrii. g) Conferință economică de dl Adrian Oțoiu din Blaj. h) Impărțirea premiilor pentru lucrările intrate. i) Alegerea alor 2 delegați pentru adunarea generală a Asociațiunii. j) Eventuale propuneri. m) Includerea adunării. — III. La orele 3 p. m. deschiderea expoziției de jocuri naționale. Impărțirea premiilor pentru jucători. Petrecerea populară. — IV. La orele 7 și jumătate seara teatru, care se va preda de o societate de diletanți din Blaj sub conducerea distinsului nostru măestru dl Iacob Mureșianu cu următorul program: 1. „Ge-*loșii*” comedie în 2 acte localizată de Moșul. 2. *Millo director sau Mania posturilor* comedie într'un act de Vasilie Alexandri. După teatru urmează dans.

Adunarea generală, expoziția de jocuri naționale și petrecerea populară se vor ține în piața Direcțiunii financiare din Diciosânmărtin, toate celelalte serbări și expoziția de țesături și cusături românești se va aranja în localitățile hotelului „Național”, unde la caz de timp nefavorabil, se vor ține toate serbările.

În tot decursul serbărilor stă deschisă expoziția de lucruri de mână se țesături românești.

De încvartirarea stimaților oaspeți să îngrijește un comitet de încvartirare sub prezidiul dlui Anastasiu Beșa, căruia rugăm să se adreseze cei interesați.

De mâncare și beutură s'a îngrijit comitetul. Numai pe baza listelor de mâncare și beutură văzute de comitet să se plătească.

Venitul curat al serbărilor este în favorul despărțământului.

Intrarea la expozițiuni e liberă de taxă, iar pentru teatru și petrecere face de familie 5 cor. și de persoană 2 cor. Doriții de a avea loc potrivit de șezut sau doresc alte informațiuni mai detaliate referitor la teatru și petrecere sunt rugați să se adreseze dlui Dr. Alexandru Simon din Diciosânmărtin.

Suprasolviri și oferte benevole se pot face la dl Emil Călugăru cassarul despărțământului, cari se primesc cu mulțumită și se vor chita pe cafe ziaristică.

Damele sunt rugate, ca să se prezinte încât se poate în costum național.

Hosman. Tinerimea română din Hosman invită la *producțiunea teatrală* împreună cu cântări care să va aranja în 15/28 August a. c. (la „Sf. Marie”) cu ocaziunea tinerii adunării generale a despărțământului „Nocrich” al „Asociațiunii”, în localul institutului „Speranța” din Hosman. Începutul la 4 oare d. a. Venitul cu-

rat este destinat în favorul înființării bibliotecii populare. De mâncări reci și beuturi se îngrijește comitetul aranjator.

Program: 1. Pe-al nostru steag, cor mixt, de T. Popovici. 2. Tinerete-nebunețe, comedie într'un act de G. Cătană. 3. S'a dus cucul, cor mixt de T. Popovici. 4. Țiganul la târg de vite, dialog de E. Suci. 5. Coasa, cor mixt. ***, 6. Țiganul în căruță, dialog de E. Suci. 7. Foaie verde de secară, cor mixt cu solo de *** După producțiune urmează joc în școală.

Abonați noi la „Foaia Poporului” se primesc cu începutul fiecărei luni. Toți aceia, cari abonează acum „Foaia Poporului”, primesc în cinste partea din foaie a romanului „Cu paloșul” de când s'a început publicarea lui, adică dela Nr. 52 din 1911 încoace.

ECONOMIE

Insoțirile de credit Raiffeisen.

Comitetul central al Reuniunii române agricole sibiene a lansat către Insoțirile de credit sătești următoarea rugămintă:

Onorabilă Direcțiune!

Cum de un timp încoace ideia însoțirilor de tot soiul se discută pe cale ziaristică și ea continuă a preocupa o samă din așezămintele noastre, și cum Reuniunea noastră agricolă, inițiatorea și conlucrătorea la înființarea numeroaselor noastre Insoțiri de credit, nu se poate dispensa nici pe viitor dela îndatorirea de a continua munca desinteresată, începută cu aproape două decenii înainte de aceasta, și cum datele din viața Insoțirilor noastre sunt proprii de a îndemna și încuraja pe oamenii de bine la înființarea de asemenea Insoțiri, îndrăznim a Vă ruga să binevoiți a ne transpune cu posibilă grabire socotelile Insoțirii D-voastre sistem „Raiffeisen” pe 1911, însoțite de un raport amănunțit, din care să fie evidente schimbările referințelor economice din comună dela înființarea Insoțirii încoace; numărul membrilor Insoțirii, al deponenților cu minimul și maximul depunerilor; numărul datorășilor cu minimul și maximul datoriilor; numele membrilor din direcțiune și al celor din comitetul de supraveghere. Din acelaș raport să fie mai de parte evidente lucrările de interes obștesc economic întreprinse de Insoțire, cum și cele ce intenționează a întreprinde în viitor.

Datele de interes obștesc le vom da în raportul nostru general pro 1911, ce se găsește în redactare.

Cu o cale ne luăm voie a pune Onorabilei Direcțiuni în vedere, că, după ce din cauze neatârnatore de voința noastră am fost siliți să mai amânăm pe un timp oarecare afacerea întemeierii *Centralei însoțirilor*, unica chiemată, după a noastră părere, să ia amână afacerea însoțirilor de tot soiul, în chestii de dare, de bilanț, de raport general etc., On. direcțiune să se adreseze cu toată încrederea către dl *Constantin Herța*, directorul cassei de păstrare din Săliște, care de mulți ani a fost investit cu titlul de revizor general al Insoțirilor și care cu toată prevenirea stă și în viitor la dispoziția D-Voastră.

De încheiere Vă mai comunicăm, că punem la dispoziția Insoțirilor cu preț convenabil, cărțile de contabilitate, statute,

tipăriturile de lipsă, obligațiuni, libele pentru datorăși și deponenți etc.

Mulțămindu-Vă pentru osteneala D-voastre, Vă rugăm să primiți expresia dragostei frățești.

Sibiu, 7 August 1912.

Comitetul central al „Reuniunii române de agricultură din comitatul Sibiu”
Pantaleon Lucașu, **Victor Tordășianu,**
prez. secretar.

Dare de seamă.

Dela petrecerea din Rășinari.

Duminecă în 4 August n. tinerimea studiosă din Rășinari a aranjat obicinuita petrecere de vară în pavilionul Vidrighin din loc.

De data aceasta la petrecere a fost mai multă însufletire, mai multă viață, căci inteligența din Rășinari a binevoit să rupă cu obiceiul de până aci și să participe în număr mult mai mare. Succesul moral și cel material au fost strălucite putem zice. Pretutindeni veselie, voe bună și mulțumire, iar lista încasărilor eră și ea veselă, căci purta frumoasa sumă de 185 cor. Venitul curat de 93 de cor. a fost depus la banca „Andreiana” din loc, la fondul „Casei Culturale Naționale” din Rășinari.

Printre oaspeți am remarcat pe d-șoarele: Voileanu din Sibiu, Mar. și A. Salca și P. Rășpopu din Poarta-lui-Mihaiu, Otilia Giuvelca din Roșiorii-de-Vede (România), Marioara Isdrailă, Paraschiva și Sorica C. Droc, Rica Dancășiu, S. și Mar. Dancășiu și A. Crețu din loc. Dintre domni străini de sat au fost Dr. C. Bucșanu, Aurel Esca și Eugen Goga, toți din Sibiu, frații Vincentț din Craiova și I. D. Șova avocat din Bacău.

Iată și numele celor cari au binevoit să suprasolvească la intrare: dl Ion Rășpopu, București 4 cor.; familia Aleman Dancășiu, Rășinari 2 cor. 30 bani; familia Aurel Salcă, Poarta-lui-Mihaiu, familia N. Droc, Rășinari, Dr. Const. Bucșanu, avocat în Sibiu, Eugen I. Goga, Rășinari, Maniu Lungu, paroh-primar în Rășinari și o Doamnă din Rășinari „Anonima”, toți câte 2 cor.; familia Emilian Cioranu, paroh Rășinari, Eugen Crăciun, învățător, Rășinari, fam. Dr. Ion Bucur, medic, Rășinari, Nic. D. Vidrighin, abs. de teologie, Rășinari, familia Irimie Dancășiu, Rășinari, familia Al. Vincentț, inginer, Craiova, familia M. Frățilă, directorul școlii din Rășinari, Romul T. Popescu, funcț. la „Albina” în Sibiu, Ion Bumbea, vice-notar în Riu-Sadului, Ion I. Vidrighin, Rășinari și Anonimus T. C., toți câte 1 cor.; Ioan Giurcoiu, notar ad-hoc în Rășinari, 10 bani; E. Dancășiu, inv. Rășinari, Nicolae Droc, cojocar, Rășinari, d-șoara St. Albu și Un anonim câte 20 b.

E. C.

Facem cunoscut, că cine nu primește vr'un număr din foaie să reclameze în data la postă, sau la noi cel mai târziu în 2—3 zile după aceea. Iar nu după săptămâni, când nu mai avem acei numeri.

Cine n'ar avea partea romanului „Cu paloșul” complet, dela început, să ne scrie acum până mai avem. Bine înțeles, e datorința fiecăruia, ca să și grijească foile din cât se poate. În viitor nu vom mai putea trimite nici din acestea așa multe, iar cine nu cetește toate foile, acela nu va putea înțelege cum se cade acest roman istoric atât de interesant și frumos. Orbiți, deci, partea foii cu romanul!

Știri economice.

Banca generală de asigurare. Am fost dat și noi frumoasele sfaturi îndreptate de Prea Sfinția Sa episcopul Dr. Cristea din Caransebeș către Români, ca să-și asigure case, clădiri economice și viața la banca noastră de asigurare. Jidanii dela „Pesti Hirlap“, o gazetă murdară jidanomaghiară, injura pe bunul nostru păstor pentru sfaturile acestea. Supărarea perciunaților dovedește, că Prea Sfinția Sa a făcut bine, iar noi suntem datori să-i ascultăm sfatul asigurându-ne numai la Banca românească.

Lucrătorii noștri în România. Ministrul de interne a dat ordin notarilor, ca aceștia să atragă atenția muncitorilor, cari merg la lucru în România, să se adreseze conzulatelor austriace din Țară înainte de-a încheia vr'un contract cu un proprietar (boier) de-acolo, pentruca să nu fie înșelați. Când proprietarul nu se va ține de contract, conzulul va ști ce să facă pentruca muncitorii să nu rămână de pagubă.

Târgul de săptămâni în Sibiu, care cade pe Marți în 20 August st. n. nu se va ține din cauza sărbătorii de stat a Sfântului Stefan. Dar obicinuita vânzare de Lunia înainte de ziua târgului e permisă.

Ciuma de porci crește mereu în Ungaria. După știrile din urmă, boala aceasta grozavă bântuie în 8271 de curți din trei mii de comune. În timpul din urmă s'au văzut, în România, plutind pe Olt o mulțime de cadavre (hoituri) de porci morți din cauza acestei boale grozave. Guvernul român a intervenit pe lângă autoritățile din Ungaria să dea ordin, ca porcii morți de boala aceasta să fie îngropați sau arși scrum, căci cadavrele lor infectează (molipse) și porcii sănătoși din alte comune.

În Turda e pe cale să se înființeze o societate pe acții pentru luminatul orașului cu gaz dela Șarmășel. Gazul va fi întrebuințat și pentru punerea în mișcare a tot felul de mașini din fabrici și ateliere.

Poșta Redacției și a administrației.

Bihoreanul din Ardeal. Nu se poate publica, din cauză că nu știm cine e autorul.

Alexandru Preda, Basarabia. Întâmplându-se acest lucru departe de noi, nu prea are înțeles a pune în foaie.

Vărd. Când e leac, atunci se alege ce e bun, iar celelalte ajung în coș. — Schimbarea dorită se poate.

I. M. în T. Poezia trimisă nu se poate publica.

Nic. Stoica Sabăișu inv. V. Noi nu putem ști, care e acel număr. Nu e bine a se scrie nici când: N'am primit numărul trecut, ci de pildă „numărul 30 nu l-am primit“. Atunci știm ce vrea omul, fiindcă de multe ori până sosește scrisoarea la noi, s'a mai trimis un număr din foaie, astfel că se produce numai încercală.

Toate scrisorile adresate pentru un tânăr comerciant român, pentru un morar, pentru diferite prăvălii și localuri de vânzare etc. s'au trimis la destinație, de asemenea li s'au dat adresele acelorora, cari s'au putut da. Bine înțeles, aceia cari n'au alăturat marca pentru răspuns, nici nu l-au primit.

I. I. D. în S. Poezia trimisă nu se poate publica.

I. C. în B. Poezia despre inecarea Titanicului, încă e slabă, de aceea nu se publică.
Abonatul 7302. Abonamentul D-Tale e plătit pe anul întreg.

George Baboș în F. Bani pentru abonatul Zosim Baboș s'au contat conform dorinței, **Nichifor Bărsă, Biertan.** Foaia merge regulat de aici. Acolo la poștă trebuie să fie ceva încercală. Ce numeri nu ai primit? — Dacă-i mai avem o să i trimitem.

George Radu în F. Pune-te în înțelegere cu vre'un om, care încă a pățit așa ceva în vr'o comună de pe la D voastră. Astfel de lucruri se judecă mai mult după cum și-ar da părerea o oomisie la fața locului.

B. Stoicanea în S. Foaia e socotită acum până la 30 Sept. Atunci vei primi mandat.

Vasilie Pocol. În numărul trecut am publicat înștiințare dela școala pentru industria de casă în Sibiu. Scrieți acolo și cereți informații.

Ioan Idomir, America. Foaia merge de aici dela 1 Iulie.

Herman. Pentru a putea face prețul e de lipsă a ști ce voești a tipări și cât de multe? Trimite textul. Tot asemenea trimite o muștră din plicurile ce dorești.

Ioan Căzan, Rusia. Adresele rusești le-am primit și o să le folosim la trimiterea foii.

Oșand. Abonamentul Nr. 2059 e plătit până la 31 Decembrie 1912.

Patrichie Borza în B. Intârzierea din cauza imbulzelii eu diferite lucrări.

Simion Coman în R. De aici merge foaia regulat. Am trimis din nou numerii reclamați.

Ilie Cujerean, în Sebeșul-săsesc. Foaia Dumnitale a venit în 11 August înapoi, cu observarea dela poștă: se refuză! Dar fiindcă Dumniata numai acum ai fost plătit-o, știam că n'ai putut-o refuza. Am întrebat pe telefon la poșta din Sebeș, de unde susținea că foaia s'a refuzat. Cu toate acestea am cerut ca să și-se ducă din nou gazeta acasă. Acestea ca răspuns la reclamația D-Tale dela 12 August: că de ce nu primești foaia? De aci încă se poate vedea, câte încercări ne fac unele oficii poștale.

M. D. în Căvaran. Numerile dorite s'au trimis. Foaia costă 1 cor. 70 bani.

Redactor resp.: Nicolae Bratu.

Editura și tiparul „Tipografia Poporului“.

„Foaia Poporului“ cu numărul se află de vânzare în Sibiu — în tot decursul săptămânei — la Administrația foii, strada Măcelarilor Nr. 12, precum și în trafica și prăvălia de ziare **L. v. Németh** în strada Turnului (Saggasse) Nr. 12, iar pentru partea de sus a orașului în trafica și prăvălia de ziare **H. Frank**, strada Ciocădiei Nr. 36.

Localul de întrunire al Românilor din Sibiu și jur este **Restaurantul Brote**, pe promenađa Bretter, unde se află mâncări și beuturi bune și ieftine.

Nu uita

stimate cetitor, — la comande sau tot felul de alte cumpărări, făcute în urma unui inserat cetit în foaia noastră, — a aminti și spune, că despre lucrurile comandate sau cumpărate ai cetit în inseratul din „Foaia Poporului“.

Prin aceasta contribui și D-Ta la răspândirea și lățirea foii noastre, iar pe de altă parte vei fi servit de grabă, fără ca aceasta să te coste ceva mai mult.

Dentist

615 6—59

VIRGIL MUNTEAN

Sibiu, strada Măcelarilor

întrarea prin

Strada Poplăcii (Quergasse) Nr. 22.

Pune dinți

în cauciuc și de aur cu prețuri moderate.

Loc deschis.

Pentru o cură de beut acasă e de lipsă puțin timp și bani! Profesorul Dr. Cantani, renumitul cercetător pentru **boalele de gălbănare** a constatat următoarele: Apa amară naturală **Franz Josef** ajută, dacă e luată cu socoteală, nu numai ca un mijloc ușor de curățire, ci ea regulează pe încetul și funcționarea stomacului în așa măsură, că înlocuiește apele vindecătoare de Carlsbad. Se capătă în toate apotecele și prăvăliile cu apă minerale.

Atragem atențiunea cetitorilor noștri asupra mașinilor și motoarelor de benzin dela fabrica **Adam**, al cărui reprezentant pentru Transilvania e dl **Ioan Schieb**, conducătorul Hotelului Bonfert din Sibiu. Vezi inseratul din foaia de azi.

Atragem atențiunea cetitorilor noștri asupra renumitei fabrici de lumină și săpunuri **Meltzer** din Sibiu. Aceasta firmă e una dintre cele mai de frunte în țara întregă. Cumpărătorii sunt serviți cât se poate de prompt și conștientios. Mai cu seamă lumini pentru sărbătorile Invierii, se pot cumpăra cu prețurile cele mai ieftine.

Târgurile de țară.

(Ziua târgurilor e după calendarul vechi).

15 August: Alibunar, Bistrița, Câmpeni, Făget, Hațeg, Ilia, Sân-Paul, Șili-megi, Teiuș.

16 August: Ciacova, Cisnădie.

17 Aug.: Komarom (Ujszöny), Zlagna.

18 August: Alțina.

19 August: Cluj, Comloș (Banat), Crișul săsesc, Pișcolț, Sân-Mărtinul-Homorodului, Voitec.

20 August: Beclean.

21 August: Porumbacul inf.

4 August: Macău.

5 August: Budapesta, Drag, Mociu, Soborșin, Voila.

6 August: Aiud, Farcașlacă, Goroslăul de pe Someș, Papolt.

7 August: Mănăsturul ung.

8 August: Barot, Boroșneul mare, Cetatea de baltă, Ciozveni, Ciuc-Cosmaș, Dej.

10 August: Copșa mică, Șarcaia, Vințul de sus.

11 August: Copșa mare, Făget, Sebeșul săsesc.

12 August: Becaș (Gheorghio), Corond, Merghindeal, Vinga, Zarand.

13 August: Baia-mare.

14 August: Frata ung., Jimborul mare, Mocrin, Moldova veche, Viștea de jos.

În aceste zile se ține în comunele de mai sus târgul de mărfuri, pe când târgurile de vite, cai, oi, porci, etc. se țin, ca de obicei, cu 1—2 zile mai înainte.

Publicațiune.

În 12/25 August a. c., la 2 ore p. m., se dă în licitație pășunatul bisericeii de 100 jugăre pentru oi, pe timp dela 1 Septembrie până la 31 Decembrie. Teritoriul e bogat în iarbă. Licitația se va ține în școala din Roșia.

690 1—1

Tr. Scorobeț
preot.

Creditul nostru

de

Dr. Pompil Cioban

costă 2 coroane, plus 20 bani porto. Se poate comanda la Librăria Foii Poporului în Sibiu.

Instituit pentru cursuri de științele comerciale de **Frideric Mester**, proprietarul celei de mai nainte peste granițele Europei cunoscuta Academie comercială în Lipsca. Prostește gratis trimite Direcțiunea. 687 1-5

Biblioteca „Foi Poporului“.

Din Biblioteca „Foi Poporului“ au apărut până acum următorii numeri:

- Nr. 1. **Nichita Balica**, povestire istorică de **Silvestru Moldovan** și **Movila lui Burcel**, de V. Alexandri. Ediția III.
- Nr. 2. **Doine și strigături**, culese și întocmite de **Nicolae Regman**. Ediția III.
- Nr. 3. **Găsitul**, poveste de **Emil V. Degan** și **Punga cu noroc și căciula fermecată**, povestire orientală prelucrată de **Silvestru Moldovan**. Ediția III.
- Nr. 4. **Pomăritul**, sfaturi în formă de dialog, de **Iustin Sohorca**, inv. Ediția II.
- Nr. 5. **Ulisse**, regele din **Ithaca**, povestire istorică de **Silvestru Moldovan**.
- Nr. 6. **Ris și veselie**, anecdote și glume. Ediția III.
- Nr. 7. **Găcituri**, de **Isidor Dopp**, inv. Cu un adnex: **Glume**. Ediția II.
- Nr. 8. **Edip**, nenorocitul rege din **Teba** și alte întâmplări din vechime, povestiri istorice de **Silvestru Moldovan**.
- Nr. 9. **Poezii populare și povești**, greble și netezite și la lume împărțite, de **Parteniu Giurgescu**.

Fiecare număr costă 20 bani, iar pentru postă este a se trimite 5 bani deosebit de fiecare carte (număr).

Alte numere în pregătire.

Prețul bucatelor

În SIBIU la 13 August st. m.:

	Cor. 16 40	până 18, —	de hectolitru
Orz	12,60	13,60	
Orz	11,—	12,—	
Ovăz	9,—	10,—	
Cucuruz	14,—	14,80	
Cartofi	8,50	4,—	
Fasole	—	—	
Șalină Nr. 3	56,60	56,60	la 100 chilo
„ „ 4	55,80	55,80	
„ „ 5	54,60	54,60	
Șalină	156,—	160,—	
Unsoare de porc	156,—	160,—	
Sân brut	56,—	60,—	
Șau de lumini	80,—	88,—	
Șau de lumini topit	104,—	104,—	
Săpun	66,—	66,—	
Fân	3,20	4,—	
Lemne de foc neplătite	9,50	10,20	la met. cub
„ „ plătite	8,—	8,50	
Spirț rafinat	2,25	2,80	la litru
Spirț ordinar	2,25	2,25	
Carne de vită pentru supă	Cor. 1,36	până 2,—	la chilo
„ „ „ friptură	1,68	2,—	
„ „ vițel	1,—	1,80	
„ „ porc	1,20	2,—	
Onă 10 bucăți	—,57	—,67	
Un pătrar de miel	—	—	
Carne de cal	—,90	1,20	

În BUDAPESTA în 14 August st. n.

	Cor. 11,50	până 11,62	la 50 chilo
Șalină de Tisa 78 chilo	11,50	11,62	
„ „ 79	11,55	11,67	
„ „ 80	11,62	11,77	
Săcară	9,15	9,40	
Orz	8,90	9,10	
Ovăz	10,90	11,10	
Cucuruz	9,10	9,20	

Prețul banilor în 14 August n.

	Cor.	cumpărat:	vândut
Galbeni	11,28		11,88
100 Lei, hârtie	94,80		95,—
100 Lei, argint	92,—		94,60
Lire turcești, aur	21,10		21,55
1 funt sterlingi englezești	33,90		34,10
100 marce, aur	115,40		117,85
100 „ hârtie	117,40		117,85
Napoleon	19,02		19,12
100 Ruble rusești, hârtie	258,—		2,55—
100 „ „ argint	242,—		2,45—

Nr. 1280—1912.

684 1—1

Publicare.

La primăria comunei **Rășinari** (Resinar, Szebenmepye) află aplicare momentană **un tânăr** versat în agendele notariale.

Cei cu diplomă de notar sunt preferiți. Condițiuni favorabile.

A se adresa subscrișului.

Rășinari, la 1 Iulie 1912.

Ioan Jurcoiu
not subs.

Student în drepturi

află aplicare ca cancelist în cancelaria lui **Dr. Alexandru Vasiliu**, avocat în Sibiu. Care știe nemțește e preferit. 686 1—2

Caut un scriitor

pentru cancelaria mea advocatuală.

Dr. Nicolae Petra
advocat în Săliște.

Fetițe de școală

se primesc în cost și evartir la **Maria Iako**, Sibiu, Schiffbäumel Nr. 7. 679 1—3

Un tânăr

din familie bună, absolvent de 3 sau 4 clase gimnaziale sau reale, află loc ca practicant la firma

Ioan Comșa & Fiu
176 2—3 Săliște (Szelistye).

De vânzare

din mână liberă, o moșie, comasată în estenziune de 40 jugăre, situată în comitatul Sibiului cu o comunicațiune foarte favorabilă. — Informații la »Foaia Poporului«. Pentru răspuns a se adauga marcă postală. 681 1—3.

De vânzare.

O prăvălie de coloniale și alte mărfuri micște, cu licență de beuturi, tutun și sare, aflătoare într-un oraș cu 8000 de locuitori, din cauza altor afaceri să vinde momentan din mână liberă. Are locuință în legătură cu prăvălie. Doritorii se pot adresa la administrația »Foi Poporului«, de unde vor primi adresa respectivului. Pentru răspuns a se adauga o marcă de 10 bani. 687 3—3

Se caută

un măiestru măsar, care să poată conduce un atelier pe timp mai îndelungat sau mai scurt. A se adresa la **Ioan Părăian** în Topârcea Nr. 278 a. 685 1—3

Un morar

harnic și priceput, se caută pentru a fi angajat la o moară de apă, cu două petri, ce se află într-o comună fruntașe din jurul Sibiului. Serisurile sunt a se adresa la administrația »Foi Poporului«, de unde se vor trimite proprietarului morii. 684 2—4

Mare succes

au inseratele în »Foaia Poporului« unde sunt cetite de mii de persoane de pretutindena din toate țările și din toate cercurile sociale, atât inteligență cât și popor.

De aceea »Foaia Poporului« este cel mai potrivit organ pentru publicarea a tot felul de inserate: pentru ocuparea sau căutarea unui post, apoi pentru vânzări, arândări, cumpărări, deschideri de prăvălii și alte instituțiuni, cum și anunțarea a tot felul de mărfuri și articli ce trebuiesc persoanelor singuratiche sau în familie. — Informații asupra prețului inseratelor se dau cu plăcere la

Administrația
»FOIA POPORULUI«

Tătâni!

Mame!

Fete cari câștigă!

Pentru ca. 100 cor. — în 2 ani 900 coroane

au primit în cele din urmă 9 luni 193 de membri ai reuniunii »Mädchenhort«. — Cele mai bune șanse pentru ajungerea unei dote (zestre) în bani gata până la suma de **2000 cor.** oferă reuniunea Mädchenhort. Plăți minimale. Informații mai de aproape la: »Mädchenhort«, prima reuniune humanitară generală pentru ajutorarea fetelor la măritat, **Wien I, Franz-Josef-Kai Nr. 43.** Președinte: **Rudolf Graf v. Wels-Colloredo**, Prior von San Martino di Castrozza ect. Conducerea reuniunii: **Alfred Winzer**, director. Filială pentru încasări în Transilvania: **Haus Ficles, Sibiu**, strada Schewis Nr. 16. 683 1—2

Theodor Popescu

Sibiu, Piața mică 14

ofer onor. public român din loc și jur diferite articole între cari

cravate, cămăși, gulere
cel mai nou facon etc.

Prețuri convenabile! Serviciu prompt și calant!

Prima neguțătorie mare de vinuri

Ludwig Fronius

SIBIU, Pivnița »Mönchhof«.

Fabrică de licheruri și ferbătorie de rachiuri.

Mare neguțătorie de rachiuri de Drojdii, Trevere și Prune.

Specialități: Țuică veritabilă, fierbere proprie și Romuri Iamaica direct importate.

Pardoseală.

După ce pardosirea stradelor și a trotoarelor în Sibiu se urmează cu tot dinadinsul, — e în interesul p. t. proprietarilor de case, ca deja acum să se hotărască dacă voesc sau nu a pardosi cu asfalt gangurile și curțile. Aceste lucrări, executate acum în legătură cu pardosirea trotoarelor, costă cu mult mai puțin, decât atunci când s'ar face singuratec mai târziu. Preliminare și informațiuni de gratuit Intreprinderea de pardoseală cu asfalt **Siebenbürger Vereinsbank**, societate pe acții în Sibiu.

678 2—5

Băieți

se primesc ca învățăcei la

Stefan Moga, franzelar

Sibiu, strada Trenului Nr 1.

Băieți orfani capătă toată întreținerea și îmbrăcămintea.

684 6—6

Inseratele

Numai atunci au valoare mare, dacă să răspândesc pretutindenea, în toate țările, în toate cercurile sociale. Pentru acest scop să ofere înosebi inserarea în „FOAIA POPORULUI“.

Informații să dau și comande să primesc la administrația FOAIA POPORULUI.

Un pod

de moară de benzin, purtat numai trei luni, petrele foarte bune, un metru mărimea, se vinde din mână liberă. Prețul după învoială.

A se adresa la **Zabo Ferencz și soții** în Racovița (Oltákovieza, u. p. Felsősebes).

672 2—3

Doi învățăcei

români cu 4 sau 5 clase primare dela sat, din părinți vrednici, copii cu creștere bună, se primesc în prăvălia de mărfuri mixte a subscrișului, pe lângă condițiuni favorabile. Celor orfani le dau și îmbrăcăminte. Preferiți sunt ceice știu vorbi și ceva limbă străină.

677 2—3

George Baciu,

comerciant în Orlat (lângă Sibiu)

Îngrijirea frumsetei

în mod igienic,

Masage cu electricitate

Colorarea părului

se efectuează foarte conștientos la

MADAMA ZINK

Salon pentru dame de frizat și pieptenat

648 5—

Sibiu, strada Cisnădiei Nr. 26, etajul I, în stânga.

Aviz.

Aduc la cunoștința onoratului public, că mi-am căpătat drept de *licență închisă*.

Servesc cu diferite soiuri de *vinuri vechi* (din 1906 încosei) precum și *rachiri dulci*, *rachiri de drojdie* curat și *spirit rafinat* dela 1/2 litră în sus.

680 3—6

Nicolae Soră Băroiu,

Szelistye Nr. 1066.

„Reuniunea română de înmormântare din Sibiu“

recomandă cu toată căldura binevoitoare atențiunii a numărului nostru public din Sibiu și din provincă

Intreprinderea proprie de înmormântări,

bogat sortată cu tot soiul de obiecte trebuincioase la înmormântări, între cari **si-criuri, cununi, acoperitoare, ghetete** (păpuși), **felinare, cruci, care funebre, etc.**

Prăvălia Reuniunii Strada Quer Nr. 3,

(casa fabricantului G. Moess) să găsește sub îngrijirea dnului **Ioan Roman** (patronul salonului de barbierie din strada Quer — Poplăcii mici — Nr. 4), care stă la dispoziție în toate afacerile privitoare la înmormântări, fie în Sibiu, fie la transportarea de morți afară de Sibiu.

Înmormântări se fac de clasa I-ă, a II-a și a III-a. În mormântarea membrilor răposați și Reuniunii se face cu preț redus! Comandele să îndeplinească cu provenire și cu toată punctualitatea

643 5—

Intreprinderea să îngrijească de trăsuri, de tot soiul de tipărituri, ca redactarea și tipărirea anunțelor funebre, etc. etc.

Cum venitul curat al întreprinderii e menit să înmulțască fondul „Azilului“ pentru adăpostirea orfanilor și neputincioșilor noștri scăpătați preoțimea, dăscălimea și ceilalți cărturari ai noștri, sunt rugați a stăru pentru inserarea de membri la Reuniune cu taxa de cor. 2 de inseriere și 60 bani după cazul de moarte al câte unui membru și pentru a se folosi de întreprinderea noastră în cazuri de înmormântări.

Pentru biroul Reuniunii:

Pant. Lucața,
prezident-director.

Romul Perjan,
cassar.

Vict. Tordășianu,
secretar.

MOTOARE DE BENZIN

pentru întreprinderi industriale și economice e bine a cumpăra dela o fabrică de motoare sau prin un om de fach, care apoi stă totdeauna la îndemână, când s'ar întâmpla ceva piedecă la motor. De aceea nu e potrivit a cumpăra dela agenți, cărora lucrul de căpetenie le este venitul ce-l au ei în urma vânzării, iar celelalte urmări nu-i privește.

Cine dorește a cumpăra vr'un motor să se adreseze cu încredere la

Fabrica de motoare **Ferd. Zaller** Sibiu—Nagyszeben

Strada Franciscanilor Nr. 6

unde prețurile sunt cu 30% mai ieftine ca ori undă.

433 24—

Se primesc și execută tot felul de **reparaturi** și schimbări în construcție.

MULTE SCRISORI DE RECUNOȘTINȚĂ.

Tot felul de tipărituri
moderne

execută ieftin, grabnic și conștientos

„Tipografia Poporului“

SIBIU

strada Măcelarilor Nr. 12.

Ilustrate cu porturi românești

precum și

DIFERITE ILUSTRATE FRUMOASE

în mare alegere și cu diferite prețuri.

TOT FELUL de BILETE de VIZITĂ

în cel mai modern stil.

HARTIE de EPISTOLE

în diferite prețuri și calități.

BILETE de CUNUNIE

dela cele mai simple până la cele mai fine.

Sprânzina industrii naționale

OPINCI

de orice calitate, apoi **piei întregi pentru opinci** precum și **plo-toage** cu prețurile cele mai reduse, se află de vânzare la

Ioan Grecumăstru pielar în **Porcești** (Verestorony).**Fabrica de săpun și lumini**Măstru cu abrar a lui **Infinită la 1848****Meltzer în Sibiu**

Prăvălie și magazin în strada Gușteritei
Filiale: Piața mică și strada Cisnădiei
recomandă bine cunoscutele sale fabricate, înosebi

Lumini de stearină și ceară

pentru biserici și înmormântări

Săpunuri foarte bune și ieftine.

Tot felul de săpunuri pentru toaletă.

Revânzătorii primesc rabat mare.

La cumpărări mai mari se fac și altor persoane cele mai moderate prețuri. Oferim și prețuri-curente se trimit la cerere gratis și franco.

50 K pe săptămână

sau 50-60% proviziune câștigă ori cibe, care primește reprezentanța firmei mele, ce livrează table de aluminiu, tacâmuri, rame pentru icoane, etui pentru țigări și țigăre. Acesta e un câștig lateral. Cunoștințe de branșe nu-s de lipsă. Văderez acestor obiecte aduce câștig ori-cui atât la oraș cât și în provincie. **Rudolf Klöckner, Erbach, Westerwald.** 683 1-1

Cheag natural în formă de praf.**Important**

pentru fabricarea de caș. Cheagul natural al Dr.ului Blumenthal în formă de praf, este cel mai bun și mai ieftin mijloc pentru încheierea lapteului, chemice curat, întrece mult toate mijloacele de încheiere de până acum. Acest cheag este preparat din cei mai buni calici de viței. El este absolut liber de materii fetide, colorante sau mucose provenind din culcie; de acidă sau alte substanțe înrebuinate prin conservarea cheagului obișnuit. Prin această curățenie absolută, recunoscută de fabricanții cei mai competenți în brânzeturi cheagul natural nu împiedică de loc fermentațiunea normală a brânzei, îi dă o tăietură foarte fină, evită umflarea și prin îndepărtarea mai perfectă a zărului produsul e mai bun. O încercare ne convinge. Singura vânzare de cheag natural de-și lui Dr. Blumenthal pentru fabricarea de caș, pentru Galizia, Bucovina și Ardeal la 653 4-

M. LINDEMANN, agentură

Czudyn (Bucovina).

Dose de probă gratis și franco rog a se cere dela Lindemann Czudyn (Bucovina).

500 Coroane

plătesc celui-ce ar mai căpăta vre-odată durere de dinți ori li va mirosi gura după-ce va folosi așa de dinți a lui Bartilla, o sticlă cu 80 fl. Ed. Bartilla-Winkler Viena 19. Sommergasse 1. În Sibiu; în farmaciile: în Piața mare 10; în Piața mică 27; strada Cisnădiei 59; ulița Turnului (Saggasse); ulița Oanei 2; farmacia Teutsch; Meltzer, str. Gușteritei și str. Cisnădiei în Bistrița: farmacia lui Herbert. Sebeșul-săseș, farmacia Lederhinger; Sibiușoara: farmacia lui Ligner.

Să se ceară pretutindenea apriat apa de dinți a lui Bartilla. Denunțări de falsificare vor fi bine plătite. La locurile unde nu s-a poate căpăta, trimiteți sticlă cu 5 cor. 80 fl. franco 56 84-

Conducător de automobil.

Un tânăr român, care cunoaște bine diferite motoare, caută un post ca conducător de automobil (șofer, mehanic). Adresa respectivului tânăr se poate afla la administr. »Foi Pop.», 662 3-3

De vânzare.

În comuna Grădiște (comitatul Hunedoarei) se află de vânzare o casă împreună cu o prăvălie bine cercetată, unde sunt tot felul de mărfuri, beuturi și magazin de ziglă. A se adresa la proprietarul **Isidor Hiesch** în Grădiște (Várhely, Hunyadmegye). 645 3-6

Schimbare de local.

Prin aceasta îmi permit a aduce la cunoștința onoratului public, că

Prăvălia de mănuși și bandage

ce am avut-o în Sibiu, strada Cisnădiei Nr. 57 mi-am mutat-o în localul din

Strada Poplăcii (Quergasse) Nr. 1

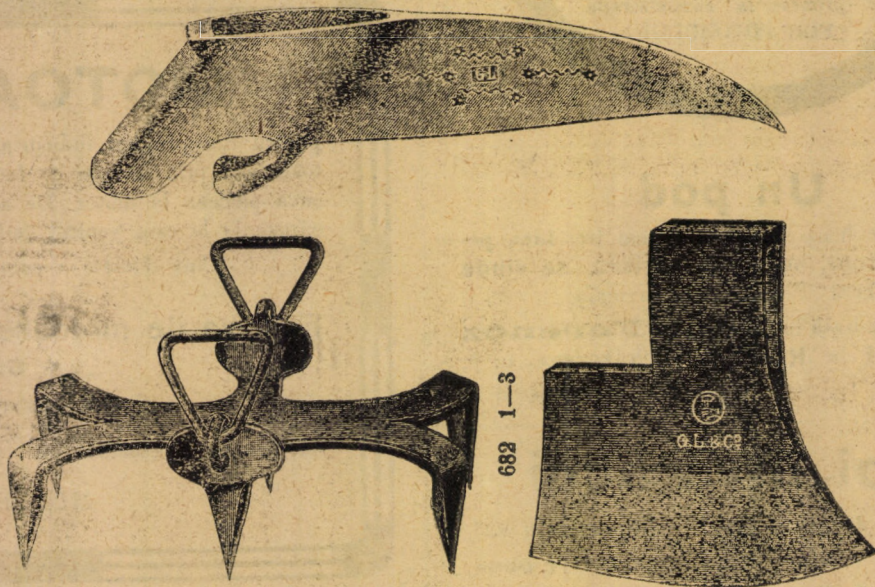
605 6-10 în colțul Promenadei Bretter - Casa Rumler.

Mulțumind tuturor pentru binevoitorul sprijin de până acum, rog a mă cerceta și în viitor, garantând un serviciu bun și ieftin

Ca toată stima

F. STOIBER.**Unelte de Italia!**

Modele neîntrecute!

Calități excelente!

Sapine:

	Nr. 1	Nr. 2	Nr. 3	
Greutatea uneia cam	1—	1 25	1 50	chilo
Prețul pro bucată	Cor. 3 20	3 60	4—	

Potcoave

din o singură bucată de oțel . . . K 4—

Malaime

cu tăieș neîntrecut K 3—

Revânzătorilor se dă rabat însemnat!

De procurat la firma:

NICOLAE RACHITAN

comerciant în Săsciori (Szászcsór, Szebenmegye).

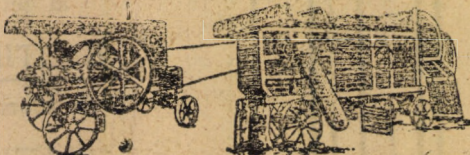
Frații Karczag în Budapesta.

La cea mai mare înaintare în prezent au ajuns

Locomobilele pentru păcură „EOS“

508 21—

(„Eos“ Hochdruck-Viertakt-Rohölokomobil)

Cu informații și oferte gratuite serveste cu plăcere reprezentantul

M. SCHÖNBERGER
SIBIU, Piața Hermann Nr. 8.

cari sunt patentate și au toate avantajile motoarelor Dicsel.

Cea mai ieftină și mai sigură putere motrică. — Spese pentru o putere de cal pe oară numai 3 fileri. — Nici un aparat de aprins. — Ori-când și momentan gata de lucru. — Pentru imblătit deosebit de porivit. — Condiții avantajoase de plată.

Doi învățăcei

dela 13 ani in sus se primese in covrigăria și brutăria lui Albert Schäfer, Sibiu, strada Șaguna Nr. 11. — Băieți săraci, dar sărguincioși, primese și hainele de lipsă. 671 2-3

Ludovic Ferencz,

ERDITOR DE BĂRBAȚI

SIBIU, strada Cisnădiei Nr. 12,

recomandă p. t. publicului

cele mai noue stofe de primăvară și vară în mare asortiment

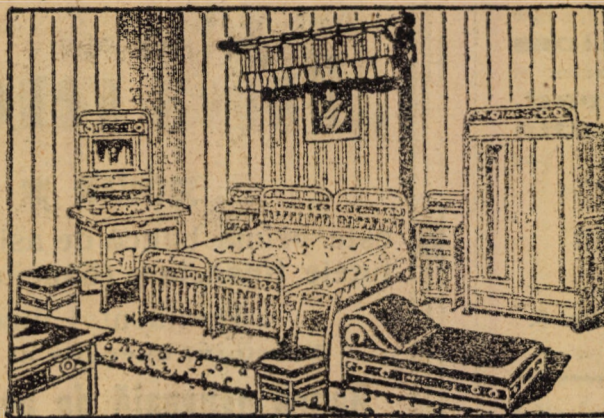
noutățile 59 81—

stofe chiar acum, pentru haine de bărbați stofe englezești, franțuzești și indigene, din cari se execută după măsură cele mai moderne vestminte precum: Sacko, Jaquete, și haine de sală, cu prețuri foarte moderate.

Deosebită atențiune merită noutățile de stofe pentru pardisiuri și „Baglam“, cari se află totdeauna în deposit bogat.

Asupra reverenzilor confecționate în atelierul meu, îmi permit a atrage deosebită atențiune a On. domni preoți și teologi absolvenți. — În cazuri de urgență confecționez un rând complet de haine în timp de 24 ore. — Uniforme pentru voluntari, cum și tot felul de articli de uniformă, după prescripțiile croitura cea mai nouă.

Mobile in toate stilurile, cea mai solidă executare moderne

pe lângă garanția recomandă

Emil Petruțiu

fabrică de mobile.

Telefon Nr. 47 cu legătură în întreg comitatul.

Sibiu, Salzgasse Nr. 37.

Expoziție de mobilă zilnic deschisă, fără silă de cumpărare.

Primesc și execut toate lucrările de lipsă la biserici nouă și vechi.

Restaurațiunea Grădina poporală

care prin plantarea din nou a încă 10 arbori a fost transformată într-o adevărată

Grădină umbroasă

și permite a atrage atenția onoratului public asupra acestor schimbări.

Vinurile naturale ————— **Berea de Steinbruch**

Mâncările cele mai ieftine

precum și numărul abonaților, garantează din destul pentru deplina mulțumire.

Pentru **ospete** și **reuniuni** sau **baluri**

stă la dispoziție o sală mică și una mare cu parchet.

Popicărie pentru vară și iarnă (Abonament 3 Cor, care se mai poate da pentru câteva zile din săptămână). 669 1-5

Zalău **concert la pian** fără intrare.

Cu toată stima: **LUD. KWANKA**, Restaurateur.

Marcă de scutire »Anker«

Liniment. Capsici comp.,

(348 88-42) Inlocuitor pentru

Anker-Pain-Expeller

este un leac de casă valoros de mult, care s-a folosește de mulți ani ca fricțiune sigură

la podagră, reumatism și răceli.

Atenție. Din cauza imitațiilor de puțină valoare să fim precauți la cumpărare și să primim numai sticle originale în șutule cu marea de scutire »Anker« și cu numele Richter. Cu prețul de 80 fil. C. 1.40 și C. 2.— să capătă aproape la toate farmaciile. Depozit principal la Iosif Török, farmacist în Budapesta.

Farmacia lui Dr. Richter la
:: „Leul de aur“ în Praga ::

Elisabethstrasse Nr. 5 neu.

Berea albă și neagră

din

Bereria dela Trei-Stejari

în SIBIU

este foarte bună și gustoasă!

Această bere e căutată și se bea cu plăcere de toți cari o cunosc, atât la orașe cât și la sate. 107 71—

Oă berea noastră e foarte căutată se poate vedea și de acolo, că cumpărătorii se înmulțesc merau.

REGISTRIRTE-SCHUTZMARKE

Frații Gömöri

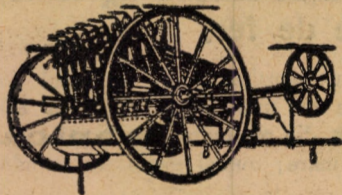
Magazin dela fabrică pentru mașini economice

Budapesta,

IX., Boráros-tér Nr. 2.

Reprezentanța generală pentru Ungaria a fabricii de mașini și turnătorie de fier **K. & R. Jezek în Blansko.**

Recomandăm mașinile de sămănat, construcție tare, cu aparat de săpat și sămănat cucuruz, sistemul cel mai nou, care coresponde întru toate timpului de față.

Mașinile de împlătit cu motor, instalările de mori și mașinile de sămănat, pe cari le-au liferat firma **FRĂȚII GÖMÖRI** sunt bine primite în toată țara, de aceea ne recomandăm onorațiilor economi.

Mai departe recomandăm următoarele mașini speciale: **tăvăluguri pentru zdrobitul pietrișului** cu suluri de peatră și cilindru cernător, spre a se folosi la petriș mărunt și mai mare; cum și a se mână

Garnituri de împlătit cu motor! distinse cu numeroase premii prime, liferăm pe lângă deplină garanție și condiții avantajoase de plată. Pentru instruirea la purtarea mașinilor de împlătit trimitem gratis un monteur la fața locului.

cu apă, abur sau motor. Mașini pentru fabricarea de cărămidă, Instalări complete pentru figlării, mașini pentru producerea cimentului și spargerea pietrii.

Cumpărători serioși, cari se interesează de mașinile noastre, îi cercetăm noi acasă personal pe speșele noastre, priu ceea ce cumpărătorii cruță proviziunea agentului, ajung deci mai ieftin în posesiunea mașiniei și sunt siguri de cel mai bun serviciu.

Lemn pentru clădiri!

Parchete de stejar de primul rang și bine uscate, în orice cantitate, aduse de la fabrica de parchete **Neuschloss Nasicz** în Slavonia, precum și tot felul de **scânduri de brad, trepte, lați și alte lemne pentru clădit** cu cele mai ieftine prețuri recomandă și livrează 498 21—

Glanz, Szánto & Macelariu

magazin de lemn de lucru

Sibiu, strada Rîului (Flussgasse) Nr. 6.

Beutură esecelentă și cu gust bun, care produce sânge. — Recomandată de medici contra boalei de anemie, lipsă de sânge, nervositate, reconvalescență. Influențează producerea sângelui, întărind mușchi și nervii, dă apetit fără a avea ceva urmări neplăcute asupra stomacului sau la dinți. Prețul unei sticle mari Cor. 3:50, una mică Cor. 2—. Se capătă în toate apotecele. Depozitul principal la:

GUIDO FABRITIUS,
apotecar în Sibiu. 591 12—

30,000 părechi
păpuți și ghete
se vând cu preț redus

Toate în lume
se scumpesc!

pâinea, carnea, chiria casei, — numai
păpuții și chetele executate în atelierul lui

VASILIE BAN

la „Cisma mare roșie“

după cum se numește prăvălia lui se ieftinesc

Pentru ce? Pentru că această renumită prăvălie de încălziminte s'a mărit în casa proprie și la fiecare păreche se trage jos chiria. De aceea el poate lăsa păpuți buni și trainici pe lângă prețuri ieftine.

VASILIE BAN, Sibiu

Strada Oanei (Burgergasse) Nr. 7.

Casa proprie.

Duminica deschis până la 10 ore înainte de amiază.
COMANDELE DIN AFARA SE VOR EXECUTA PUNCTUOS CA ȘI PÂNĂ ACUM. 168 11—

Capital social Coroane 1,200.000.

Telefon Nr. 183.

Postsparcassa ung. 29,349.

„Banca generală de asigurare“

societate pe acții în Sibiu—Nagyszeben.

este prima bancă de asigurare românească, înființată de institutele financiare (băncile) române din Transilvania și Ungaria.

Prezidentul direcțiunii: **PARTENIU COSMA**

directorul executiv al „Albinei“ și prezidentul „Solidarității“.

„Banca generală de asigurare“ face tot felul de asigurări, ca asigurări în toate combinațiunile. Mai departe mijlocește: asigurări contra spargerilor, contra accidentelor și contra grindinei.

Toate aceste asigurări „Banca generală de asigurare“ le face în condițiile cele mai favorabile. Asigurările se pot face prin orice bancă românească, precum și la agenții și băncuțe de încredere ai societății. — Prospekte, tarife și informațiuni se dau gratis și imediat.

Persoanele cunoscute ca acvizitori buni și cu legători — pot fi primite oricând în serviciul societății.

„BANCA GENERALĂ DE ASIGURARE“ dă informațiuni gratuite în orice afaceri de asigurare fără deosebire că aceste afaceri sunt făcute la ea sau la altă societate de asigurare.

Cei interesați să se adreseze cu încredere la:

„Banca generală de asigurare“

Sibiu—Nagyszeben — Edificiul „ALBINA“.

423 29—

În America unicul Depozit de cărți românești

Biblioteca Română în New-York

65 St. Marks Place.

145 67—

Este dar în interesul fiecărui Român care pleacă sau este în Statele-Unite sau Canada, să ceară marelui și ilustratul catalog al acestei singure instituții române care pe lângă tot felul de cărți, note muzicale, și ziare ce apar în România și Transilvania, are și un foarte bogat asortiment de instrumente muzicale; fonografe, gramofone, plăci și tuburi cu cântece românești, ceașornice de tot felul, giuvaericele, mașini de scris, preparațiuni farmaceutice, articole de toaletă și alte mărfuri de foarte mare trebuință. — Catalogul se trimite fiecărui gratuit. — Se dau tot felul de informațiuni particulare adăugând marcă pentru răspuns. — „Biblioteca Română“ primește și mijlocește și trimite de abonamente pentru „Foaia Poporului“.

Dela „Biblioteca Română“ se poate comanda și „Călimarul Poporului“ pe 1912.

Mare atențiune!

Sam. Wagner.

Prima turnătorie de fer Sibiană, Fabrică de mașini agricole,
Atelier de mori și prăvălie de fer.

Recomandă cu cea mai mare căldură bogatul seu asortiment de tot felul de motoare dela prima fabrică, dela cel mai mic și până la cel mai mare; asemenea și mașini de treerat din renumita fabrică Hofherr dela cea mai mică și până la cea mai mare; numai puțin recomandă și tot felul de articole pentru edificări precum:

Cement de Portland și Roman din Beocin, Traversă, Trestie, Carton cătrănit pentru învălit, Pânză de sârmă pentru îngrădit, precum și ori ce fel de ferărie aparținătoare la edificări.

Toate pe lângă cea mai strictă garanție cu prețuri foarte moderate și condițiuni de plată avantajoase

Nu vă grăbiți a comanda din alt loc, — până nu veți vizita prima linie aceasta mare și bine asortată fabrică.

Efectuarea se face prompt și conștiențios.

581 14—

Feriți-vă stimați agricultori a nu cumpăra imitații și vă feriți de escroci.